

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

ANUL XI (XXXII) Nr. 233 (1319)

Simbătă 14 noiembrie 1981

12 pagini — 1 leu

„Dorim ca tineretul, copiii să trăiască în liniște, să trăiască fără grija că vor cădea victime armelor atomice! În numele vieții, în numele tinerelor generații, al generațiilor viitoare ne-am ridicat cu hotărîre la lupta pentru dezarmare și pentru pace“.

NICOLAE CEAUȘESCU

PACEA ȘI VIITORUL TINERELOR GENERAȚII

Prof. univ. dr. ANETA SPORNIC
ministrul educației și învățământului

Generațiile de azi și de mâine au dreptul la viață, la aspirația spre bunăstare și progres. Acest drept le este amenințat de pericolul unui nou război pustiitor. Imensul arsenal de arme pentru distrugere în masă, acumulat în lume, mai ales în Europa, aberanta cursă a înarmărilor creează un pericol fără precedent, care amenință pacea întregii lumi. În scopul înlăturării acestui pericol, trebuie să se unească glasul și efortul tuturor popoarelor lumii, pentru a determina conducerile statelor să abordeze o politică nouă, constructivă, străbătută de o înaltă răspundere față de destinul omenirii și pacea mondială, pentru dezarmare și colaborare internațională care să asigure liniștea, munca pașnică, viața, libertatea și independența popoarelor, deci și a poporului nostru.

Sîntem mindri de faptul că, prin noua sa inițiativă, ca și prin întreaga sa activitate revoluționară, menite să contribuie la înfăptuirea dezarmării generale și la menținerea păcii întregii lumi, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, strălucită personalitate a victiei internaționale contemporane, sporește nemăsurat prestigiul României socialiste în lume, contribuția poporului nostru la făurirea unei noi ordini economice internaționale, a prieteniei și colaborării pașnice între toate națiunile.

Sînt cunoscute inițiativele promovate cu consecvență de statul nostru pe arena internațională, în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al organismelor sale, menite să contribuie la soluționarea marilor probleme ale omenirii, precum și acțiunile întreprinse pentru a se asigura tineretului din toate țările cele mai bune condiții de dezvoltare și de afirmare în viața politică, socială, economică și culturală.

„Dorim — a spus recent secretarul general al partidului nostru în cuvîntarea rostită la marea adunare populară din municipiul Bistrița — ca tineretul, copiii să trăiască în liniște, să trăiască fără grija că vor cădea victime armelor atomice! În numele vieții, în numele tinerelor generații, al generațiilor viitoare ne-am ridicat cu hotărîre la lupta pentru dezarmare și pentru pace“.

Cadrele didactice, oamenii școlii din țara noastră, a căror înaltă răspundere și nobilă misiune constă în pregătirea tineretului patriei pentru muncă și viață constructivă, care își dedică priceperea, efortul și telurile activității lor spre a asigura dezvoltarea tineretului, viitorul de nădejde al națiunii noastre, răspund cu glas hotărît și unanim la Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste, la noile și strălucitele inițiative privind asigurarea păcii în lume ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu convingerea că înlăturarea definitivă a pericolului distrugerilor nucleare ale războaielor va deschide mult mai larg drumul tinerilor, al întregii omeniri spre cultură și progres.

Ceea ce se înfăptuiește în prezent pentru continuarea dotare a arsenalelor militare nu numai că sporește grava amenințare care stăruie asupra întregii omeniri contemporane, dar și împiedică dezvoltarea și realizarea aspirațiilor spre progres ale popoarelor și, în primul rînd, ale tineretului. Este un fapt cunoscut — spre exemplu — că un program de lichidare a analfabetismului, care cuprinde peste 700 000 000 de oameni din zilele noastre și căruii îi cad victime anual alte cîteva sute de milioane de tineri, ar putea fi realizat cu 1,2 miliarde dolari, ceea ce ar reprezenta o modestă parte din cele peste 500 miliarde dolari care se cheltuiesc în prezent pentru bugetele militare, și doar 0,15-0,20 la sută din reducerea cu 10-15 la sută a bugetelor militare, așa cum se propune în Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste din țara noastră.

Folosirea resurselor de care dispune omenirea și a cuceririlor moderne ale științei exclusiv în scopul progresului și al civilizației ar deschide larg drumul întregului tineret pentru formare și dezvoltare.

Slujitorii școlii, ca și întregul nostru popor, manifestă cu hotărîre satisfacția deplină față de noua inițiativă de pace a secretarului general al partidului nostru, dorința și angajarea lor neabătută de a face totul pentru a se asigura pacea lumii, condițiile necesare dezvoltării și pregătirii tineretului pentru un viitor al muncii, al vieții și al păcii.

„Comuniștii, toți cei ce muncesc pe tărîmul învățămîntului — români, maghiari, germani și de alte naționalități — se spune în telegrama Ministerului Educației și Învățămîntului adresată C.C. al P.C.R., secretarului general al partidului, își reafirmă, și de această dată, voința și angajamentul lor de a face totul pentru a îndeplini, în mod exemplar, sarcinile puse de conducerea partidului în fața școlii, ridicînd activitatea acesteia pe noi trepte calitative de pregătire profesională și politico-ideologică a generațiilor tinere, de educare a lor, de la cea mai fragedă vîrstă, în spiritul mărețelor idealuri de progres, de pace și colaborare între popoare, idealuri pe care dumneavoastră le promovați cu atîta consecvență și fermitate revoluționară“.

Cu convingerea că pacea, munca plină de entuziasm și independența patriei reprezintă cea mai înaltă lecție pe care o predăm copiilor noștri, vom acționa cu întreaga noastră energie pentru ca faptele noastre de muncă să se ridice continuu la nivelul cerințelor partidului, ale construcției noastre socialiste, vom sprijini, prin întreaga noastră activitate, politica de pace și prietenie a partidului și statului nostru.



Florile recunoștinței și ale dragostei fierbinți

Vom face totul pentru afirmarea păcii în întreaga lume!

Nevoia fierbinte de fapte

În școală, copiii fac cunoștință, întîla oară, în mod organizat și științific, cu lumea; aici încearcă să afle răspunsuri clare despre lume, să-și lumineze întîmplări și întrebări, să pătrundă dincolo de universul îngust și fragil al începutului cunoașterii. Școala devine, astfel, prima lecție despre adevăr. Iar adevărul fundamental pe care îl transmite școala este adevărul despre patrie și patriotism, despre construcția socialismului și pace. Spațiul instructiv-

VIRGINIA MARGARIT
educatoare, Grădinița Corbșori,
comuna Corbi,
județul Argeș

(Continuare în pag. a 12-a)

Bunul cel mai de preț

Apelul Frontului Democrației și Unității Socialiste, inițiativa de pace și colaborare umanistă a președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, găsește în sufletele noastre, ale învățătorilor, cea mai însuflețită adevădine. Sîntem conștienți că misiunea noastră, una dintre cele mai nobile și mai delicate de pe acest pămînt — răsădirea în sufletele copiilor noștri a celor mai înalte cunoștințe și aspirații de îmbunătățire a vieții pe planetă — nu se poate realiza decît în atmosfera păcii. Pacea este

bunul cel mai de preț pe care îl putem asigura copiilor pe care îi instruim

ROSE POTORADI
învățătoare, Școala nr. 8 din Sibiu

(Continuare în pag. a 12-a)

Prin învățătură și muncă pentru pace

Cadrele didactice și elevii Liceului de matematică-fizică „Alexandru Moghioroș“ din Oradea au dat glas, într-o mare adunare de pace, voinței lor

Prof. KOVACS LAJOS
directorul Liceului de matematică-fizică
„Alexandru Moghioroș“ din Oradea

(Continuare în pag. a 12-a)

Cu sentimente de adîncă prețuire

Populația școlară — elevi și studenți însumînd mai bine de un sfert din întreaga populație a țării noastre — con-

Conf. univ. dr. ION JINGA
inspector școlar general
al municipiului București

(Continuare în pag. a 12-a)

Schimburi de experiență

● SCORNICEȘTI

Integrarea învățămîntului agricol cu producția și cercetarea

Recent, în comuna Scornicești din județul Olt s-au desfășurat lucrările unui valoros schimb de experiență privind integrarea învățămîntului agricol cu producția și cercetarea. La acest schimb de experiență, care a fost organizat de Ministerul Educației și Învățămîntului, împreună cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, pentru a valorifica și generaliza bunele rezultate înregistrate în această direcție de către Liceul agroindustrial din Scornicești, au participat reprezentanți ai organelor județene și locale de partid și de stat, ai celor două ministere, cadre didactice universitare din învățămîntul agricol superior, directori ai liceelor agroindustriale, inspectori de specialitate de la inspectoratele școlare județene, cercetători.

În cadrul acestui schimb de experiență, tovarășul Ion Albulet, prim-secretar al Comitetului județean Olt al P.C.R., a făcut o expunere în care a abordat probleme de bază ale dezvoltării economice și sociale ale județului Olt, iar tovarășa prof. dr. Elena Bărbulescu, directorul Liceului agroindustrial din Scornicești, a prezentat rezultatele pozitive pe care le-au înregistrat cadrele didactice și elevii acestui liceu pe linia integrării cât mai eficiente a învățămîntului cu producția și cercetarea.

Această întâlnire a prilejuit un amplu și eficient schimb de opinii asupra felului în care sînt traduse în viață indicațiile date cadrelor didactice de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, pentru pregătirea multilaterală și temeinică a viitoarelor cadre necesare împlinirii unei adevărate revoluții în agricultura noastră.

Prin vizitele făcute în seră, în atelierele și laboratoarele școlare, unde s-a asistat la lecții integrate și activități practice, precum și la unități de producție care aparțin de C.A.P.-ul din Scornicești, prin conținutul referatelor, precum și al dezbaterilor care au avut loc, acest schimb de experiență s-a caracterizat printr-o înaltă tinută științifică și un pronunțat caracter practic.

În încheierea lucrărilor, a luat cuvîntul tovarășa prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului care, dînd o bună apreciere rezultatelor deosebite pe care le-au înregistrat profesorii și elevii de la Liceul agroindustrial din Scornicești, a subliniat că este necesar să se genereze și să se aplice toate experiențele înaintate obținute în activitatea de integrare a procesului instructiv-educativ cu producția și cercetarea, în pregătirea tinerilor generații pentru muncă și viață, corespunzător cerințelor economico-sociale actuale și de perspectivă ale societății noastre.

H. TEODORESCU

● ORADEA

Promovarea metodelor activ-participative în predarea-învățarea matematicii

În zilele de 28-29 octombrie a.c., la Oradea a avut loc un fructuos schimb de experiență organizat de Ministerul Educației și Învățămîntului în colaborare cu Inspectoratul școlar al județului Bihor pe tema „Optimizarea însușirii cunoștințelor de geometrie după noile manuale de liceu: promovarea metodelor activ-participative în predarea-învățarea matematicii”. Au participat reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățămîntului și ai organelor locale de partid și de stat, inspectori școlari din zonă, directori de licee, cadre didactice universitare, cercetători, autori de manuale, profesori de liceu.

Conform programului stabilit s-a asistat la lecții de geometrie la clasele a IX-a și a XI-a în diferite tipuri de licee, atît la cursurile de zi cît și la seral; s-au organizat dezbateri.

Întîlnirea a ocazionat un larg și util schimb de opinii asupra modului în care sînt abordate din punct de vedere științific și metodic, cunoștințele prevăzute în pro-

gramele analitice. Totodată s-au făcut recomandări privind aplicarea noii tehnologii didactice în predarea și învățarea matematicii.

În încheiere, tovarășa prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, a apreciat rezultatele acțiunii, indicînd să se aibă în vedere și corelarea pe verticală și interdisciplinară a programelor analitice, adaptarea conținutului învățămîntului matematic la condițiile specifice și concrete ale fiecărui liceu. De asemenea, a recomandat ca acțiunea, care a demarat cu bune rezultate la Oradea, să aibă caracter itinerant și în alte județe în scopul fructificării experienței pozitive dobîndite, al perfecționării continue a procesului de învățămînt, al integrării învățămîntului cu producția și cercetarea în vederea pregătirii corespunzătoare a tineretului pentru muncă și viață.

Prof. VIOREL ZAHARIA
Inspector în Ministerul Educației și Învățămîntului

● CIMPULUNG-MUSCEL

Liceul pedagogic — autentic centru metodologic și de perfecționare

În ziua de 22 octombrie a. c. la Liceul pedagogic din Cimpulung-Muscel, județul Argeș, a avut loc un valoros schimb de experiență cu directorii liceelor pedagogice din întreaga țară și responsabili ai cadrelor de pedagogie din aceste unități școlare, cu cadre de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului, reprezentanți ai cercetării pedagogice, ai organelor locale de partid și de stat, al Inspectoratului școlar județean Argeș.

Schimbul de experiență a fost condus de prof. dr. doc. ing. Iosif Tripsa, ministru secretar de stat în Ministerul Educației și Învățămîntului.

Cu acest prilej, participanții au cunoscut experiența pozitivă a liceului gazdă — liceu cu rezultate deosebite în pregătirea viitoarelor educatoare și învățători, au asistat la o varietate de activități pedagogice, au fost informați de către inspectori de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului asupra problemelor actuale ale învățămîntului preșcolar și primar, calității pregătirii absolvenților liceelor pedagogice, îmbunătățirii activității de perfecționare a învățătorilor și educatoarelor și au aflat care sînt preocupările cercetării pedagogice pentru aceste trepte de învățămînt.

Atît în concluziile întîlnirii, cît și în intervențiile la dezbateri, vorbitorii au subliniat ideea potrivit căreia Liceul pedagogic este necesar să se constituie într-un model metodic și centru metodologic pentru toate liceele din județ.

Calitatea pregătirii generațiilor viitoare ale țării noastre din învățămîntul școlar și primar va fi în concordanță cu nivelul de pregătire al elevilor de astăzi din liceele pedagogice. Este necesar, deci, să fim autoexigenți, să milităm permanent pentru un învățămînt pedagogic de calitate, în lumina cerințelor nouă de conducerea partidului nostru în fața școlii.

C. G.



Pentru manualele viitorilor ani școlari

Recent, a avut loc Adunarea generală a oamenilor muncii din Editura didactică și pedagogică, la care au luat parte tovarășa prof. univ. dr. Aneta Spornic, membru al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, ministrul educației și învățămîntului, tovarășul Mircea Angelescu, prim-secretar al Comitetului de partid al Centrului Universitar București, și alte cadre de conducere din Ministerul Educației și Învățămîntului și Consiliul Culturii și Educației Socialiste.

Cu acest prilej, colectivul editurii a raportat editarea și difuzarea pînă la începutul anului de învățămînt a tuturor manualelor școlare prevăzute în plan și anume 650 titluri, într-un tiraj total de 24 500 000 exemplare. Terminarea la timp a manualelor școlare a creat posibilitatea ca la consfățuirile de la începutul lunii septembrie, cadrele didactice să-și spună părerea referitor la modul de realizare a acestora, gradul de sistematizare și dozare a cunoștințelor, modul în care intenționează să le folosească în acest an școlar.

Activitatea editurii se mai concretizează și în publicarea, pînă la sfîrșitul lunii octombrie a.c., a 88 manuale universitare și a 70 lucrări de pedagogie și ajutoare (față de 82 și respectiv 39 de titluri apărute pînă la aceeași dată în anul 1980), precum și realizarea a 115 programe școlare și a 43 hărți murale, planșe și jocuri instructiv-educative.

Dezbaterile care au avut loc au vizat deosebi aspectele calitative ale cărții școlare, sarcinile care revin editurii pentru îndeplinirea integrală a planului pe acest an, hotărîrea măsurilor privind pregătirea corespunzătoare a planului pentru anul 1982, precum și stabilirea acțiunilor necesare în vederea pregătirii proiectului de plan pe 1983.

Sub îndrumarea directă a conducerei Ministerului Educației și Învățămîntului și a directorilor de specialitate ale acestuia, a fost continuată și în acest an acțiunea de acoperire cu manuale a unor discipline recent introduse în planurile de învățămînt, cît și îmbunătățirea cărții școlare prin valorificarea observațiilor și propunerilor reșesite din cadrul unor consfățuiri și analize sau ale celor rezultate din materialele publicate în presă sau prezentate la radio și televiziune.

Într-un pronunțat spirit autocritic s-a arătat că, deși au fost aduse îmbunătățiri manualelor școlare, persistă încă multe deficiențe privind coordonarea inter și intradisciplinară a lucrărilor, accesibilitatea acestora, respectarea volumului planificat. S-a apreciat că deficiențele se manifestă nu atît prin nivelul științific prea ridicat al manualelor, cît prin redarea necorespunzătoare din punct de vedere pedagogic a unor noțiuni și concepte și, în același timp, printr-o evaluare necorespunzătoare a conținutului de informații necesare. Acest ultim aspect a dus, uneori, și la depășirea volumului planificat. De asemenea, s-a arătat că, deși li s-au adus unele îmbunătățiri, manualele de geometrie (mai ales cele pentru gimnaziu) conțin încă prea multe probleme accesibile, ponderea constituită de cele cu un sporit grad de dificultate.

Insuficiența coordonării între și interdisciplinară a manualelor școlare are ca urmare pe de o parte supraincercarea elevilor cu noțiuni care nu conțin informații noi, iar pe de altă parte irrosirea în acest fel a unui volum care ar putea fi utilizat mai eficient pentru prezentarea corespunzătoare a altor teme.

Pornind de la aceste realități și în baza indicațiilor primite de editură din partea Biroului Executiv al Consiliului Superior al Educației și Învățămîntului s-a acționat pentru asigurarea condițiilor în vederea

lansării planului pe 1982 și a creării premisselor necesare îndeplinirii acestuia:

— a fost organizată activitatea redacțională pe verticală, în așa fel încît, spre exemplu, de manualele de matematică pentru toate nivelele și profilele de învățămînt să se ocupe o singură redacție și nu mai multe colective cum era pînă în prezent;

— au fost definitivate colectivele de autori, stabilind cu sprijinul inspectoratelor școlare și al directorilor de specialitate din minister, cadre didactice competente pentru elaborarea noilor manuale, crescînd numărul aceluia care predau la forma de învățămînt respectivă;

— pentru a beneficia de experiența colectivă, exigenta și pregătirea celor care folosesc direct manualele în școli și licee, s-au cerut și s-au primit din partea inspectoratelor școlare propuneri de colective de catedră care să analizeze manuscrisele manualelor noi și astfel să se asigure creșterea conținutului științific, ideologic-politic, educativ și metodic corespunzător cerințelor învățămîntului românesc;

— s-au organizat analize cu colectivele de lucrători ai editurii, insistîndu-se în primul rînd asupra răspunderii pe care o poartă redactorii, tehnoredactorii, graficienii etc. în realizarea unor manuale și lucrări de calitate, asigurarea strictei concordanțe cu programa școlară, dozarea judicioasă a volumului de cunoștințe, îmbunătățirea accesibilității și alte aspecte;

— au fost întocmite planurile de prezentare grafică și graficele de trimitere a lucrărilor în tipografie, asigurîndu-se condiții pentru o producție ritmică, care să ducă la apariția manualelor la timp, cu minimum de cheltuieli materiale prin folosirea unor soluții tehnice eficiente.

În vederea asigurării și îmbunătățirii calității manualelor școlare, adunarea generală și-a însușit unele propuneri făcute cu diferite prilejuri și a solicitat conducerea ministerului acordul pentru a trece la organizarea unor concursuri de elaborare a acestora, la care să fie antrenate, cu sprijinul inspectoratelor școlare, colective valoroase de cadre didactice.

În cuvîntul rostit la adunare, tovarășa ministru Aneta Spornic a apreciat că există reale posibilități ca nivelul calitativ al muncii la Editura didactică și pedagogică să fie mai ridicat în viitor, colectivul de oameni ai muncii din editură trebuie să se angajeze ferm pe linia transunerii în viață a conștienței deosebit de eficiente cu privire la învățămînt a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a președintelor și hotărîrilor adoptate la Congresul al XII-lea al partidului, a ceea ce s-a hotărît la Congresul educației și învățămîntului.

Ministrul educației și învățămîntului a cerut să nu se precupească nici un efort pentru asimilarea operativă și cuprinderea în manualele școlare a cuceririlor politico-ideologice, tehnico-științifice, culturale și psihopedagogice care să asigure pregătirea multilaterală a elevilor și studenților, a dat unele orientări privind prioritățile în domeniul editurii manualelor școlare și a cursurilor universitare. O atenție deosebită a fost acordată și problemelor economice, sarcinilor privind creșterea eficienței economice a activității întreprinderii.

Adunarea generală a oamenilor muncii de la Editura didactică și pedagogică, instituție ce împlinește mîine 15 noiembrie, 30 de ani de activitate, se înscrie în acest moment important în acțiunea de continuă perfecționare a cărții pentru elevi, studenți și profesori de toate gradele, pe care o vom reești în practica didactică a noilor ani școlari și în rezultatele care se vor obține.

Dr. CONSTANTIN FLORICEL
directorul Editurii didactice și pedagogice

A economisi — temă de acțiuni educative

Casa de Economii și Consemnațiuni a organizat, și în acest an, „Săptămîna economiei” între 25 și 31 octombrie a.c. Ultima zi a acestei acțiuni — 31 octombrie — a coincis cu „Ziua mondială a economiei”.

În vederea dezvoltării ideii economiei în rîndurile tineretului, în școli generale, licee și școli profesionale s-au înființat noi case de economii școlare. Astfel, la 15 septembrie 1981 existau 157 case de economii școlare care au emis 25.184 librete de economii pentru elevi. Ideea economiei a constituit tematica unui număr de peste 10.000 acțiuni educative, organizate în perioada 1 ianuarie — 30 iunie a.c., cu sprijinul organizațiilor U.T.C. și de pionieri, în școli generale, licee și grădinițe.

Pentru cultivarea spiritului de economie în rîndul tineretului generației, Casa de Eco-

nomii și Consemnațiuni a introdus instrumente de economisire specifice, atractive: foile de economii cu timbre, ceurile de economii școlare și librete de economii pentru elevi, urmărindu-se în mod deosebit latura educativă și nu valoarea sumelor atrase.

În strînsă colaborare cu Institutul și organismele cu sarcini pe linia educării tineretului — C.C. al U.T.C., Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Educației și Învățămîntului —, Casa de Economii și Consemnațiuni organizează permanent în școli, în casele pionierilor și școlilor patriei, în taberele și satele de vacanță, acțiuni instructiv-educative variate care au scopul de a răspîndi ideea și avantajele personale și generale ale acțiunii economisirii la C.E.C.

BREVIAR

„Vrem să trăim și să învățăm în pace!”. „Vom lupta pentru ca viitorul nostru să nu fie umbrat de norii războiului!”. Sînt adevizii fierbinți la însufletitorul Apel pentru pace și dezarmare al Frontului Democratiei și Unității Socialiste, adevizii înscrise cu majuscule pe scrisorile nemăurate sosite în aceste zile la redacție. Cadrele didactice și elevii, toți oamenii școlii, urmînd indemnul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu își alătură glasul la glasul întregului nostru popor, spunînd un NU! hotărît războiului și cursei înarmărilor, mîncînd cu și mai multă abnegație pentru triumful lănelor socialismului.

Duminică, 8 noiembrie a.c., în municipiul Craiova a avut loc un impresionant marș al tineretului pentru pace. Tinerii craioveni, într-o spontană unire de voințe și năzuinți, și-au schimbat ziua lor de odihnă într-o zi de luptă pentru pace și prietenie între popoare. Sub semnul păcii, al muncii și al pregătirii cît mai temeinice pentru viitor, s-a desfășurat și Sesiunea de comunicări și referate științifice

de la Liceul de matematică și fizică din Găești-Dimbovița (coordonator prof. ing. Petre Bocu), la care au participat, pe lîngă elevii și cadre didactice găeștine, și profesori universitari din București. Casa personalului didactic din Buzău a găzduit expunerea-dezbateri pe marginea cărții „Confruntări ideologice contemporane” recent apărute la Editura Junimea. (Prof. Gh. Andrei) ● Corul Sindicatului învățămînt din Arad, avînd în repertoriu lucrări pe teme antirăzboinic și de muncă pașnică, a prezentat un frumos program pe scena Școlii de muzică din Arad, cu ocazia debutului festiv al programului de acțiuni, pe anul școlar în curs, al Casei personalului didactic. (Prof. Gh. Cămăraș) ● Întregul local al Liceului industrial nr. 5 din Tg. Mureș a fost zugrăvit de către elevi, școala realizînd, în acest fel, o economie de 40.000 lei. ● Tot din județul Mureș primim știrea că la Școala nr. 1 din Luduș s-a amenajat un laborator de biologie-geologie. Elevi, părinți și cadre didactice, într-un timp record, au dotat laboratorul cu peste 400 de exponate. ● Participînd în cursul anului școlar trecut la un cerc pedagogic din Argeșeni, inv. Ioan Boteș de la Școala din Scărisoara-Lăzărești, județul Alba, a văzut niste planșe pentru predarea matematicii la clasele I-IV pe bază de mulțimi. Planșele li s-au părut de

mare folos. În acest an școlar și-a confecționat și din el câteva, după modelul celor din Argeșeni, iar matematica, sîntem asigurați, este însușită de elevii mult mai ușor. ● La Casa de copii din Pomirila, județul Botoșani, a luat zîntă un cabinet școlar cu profil agricol. (Prof. Iosif E. Naghiu) ● „Școala Argeșului” se întitulează o amplă culgere de contribuții metodice privind predarea limbii și literaturii române, în ciclul primar. Avînd ca editori Inspectoratul școlar și Casa personalului didactic din județul Argeș, volumul reprezintă un important instrument de lucru pentru toți învățătorii și profesorii argeșeni. ● La Rimnicu Sărat a avut loc o manifestare literară la care au participat poeți și istorici literari din București. Cu acest prilej a fost lansat volumul „Scritorii buzoieni” de Al. Oproescu (Prof. Vasile N. Uță) ● Profesorul de limba și literatura română Nicolae Ștefan a elaborat o monografie de peste 200 pagini a satului său natal, Piatra, din comuna Ciofîngeni, județul Argeș. Între altele, sînt explicate, alfabetic, peste 600 de regionalisme. (Prof. Valde-mar Popa).

D. CICHIRĂ

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PENTRU PACE — PACE PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT!

Tema păcii — o permanență în învățămînt

În aceste zile, toți slujitorii școlii brașovene — români, maghiari și germani — își exprimă adevărată față de noua și strălucită inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, care și-a găsit expresia în Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste. Această acțiune politică are un răsunet adînc în inimile și conștiința întregului nostru popor, un puternic ecou pe plan internațional contribuind direct la formarea și educarea tinerei generații. Prețuim, mai presus de orice, climatul de liniște și pace, condiție indispensabilă pentru edificarea viitorului pașnic și prosper al omenirii.

Prin toate activitățile școlare și extrașcolare educăm pe elevi în spiritul dragostei de patrie, partid și popor, al înțelegerii și colaborării cu alte popoare. În cadrul orelor de istorie și al altor activități înfățișîndu-le elevilor ororile războaielor, distrugerile de vieți omeniești și ale bunurilor materiale și spirituale îi conștientizăm și îi mobilizăm la lupta pentru apărarea păcii. Studiind literatura română elevii și-au dat seama că marii noștri scriitori în operele lor dar și în manifestările lor publice și civice au militat pentru apărarea dreptului fundamental al omului — dreptul la viață. Oamenii de știință români, atît în trecut cît și astăzi, prin lucrările lor teoretice și invențiile tehnice, au contribuit la prosperitatea țării și, în acest fel, constituie un exemplu demn de urmat pentru tinăra generație.

De aceea noi, toți dascălii și elevii județului Brașov, sîntem, din toată inima, alături de forțele iubitoare de pace de pretutindeni, pentru apărarea drepturilor inalienabile la viață, la libertate și independență a tuturor popoarelor. Nu vom mai admite jocul forțelor distrugătoare, strategiile și tacticile care sînt de politica de dominare a lumii!

Răspunzînd Apelului pentru dezarmare și pace, vom acționa, cu conștiința înalței și nobilei noastre responsabilități, pentru formarea unui tineret dornic de a trăi și munci în pace, de a înfăptui neabătut politica Partidului Comunist Român, de a construi socialismul și comunismul pe pămîntul scump al patriei.

Prof. CORNELIA ALBU
Inspector general al Inspectoratului școlar județean Brașov

Învățămintele istoriei

Predarea istoriei patriei ne oferă nouă, profesorilor de istorie, posibilitatea de a cultiva la elevii dragostea de pace, înțelegerea și colaborarea între popoarele lumii și combatere a războaielor. Istoria poporului român a fost, înainte de toate, o luptă pentru păstrarea entității sale ca popor liber și neatrnat, o luptă continuă pentru drepturile sale împotriva exploatării proprii și a dominației străine.

Cunoașterea istoriei poporului român, cultivarea respectului pentru trecutul său glorios, față de faptele de eroism, de vitejie, care polarizează istoria noastră națională relevă înaltele virtuți ale poporului român, dovedite în timpul veacurilor în efortul continuu pentru apărarea idealurilor de libertate, dreptate socială și pace. Lecțiile de istoria patriei ne oferă largi posibilități de a cultiva la elevii sentimente, stări raționale și afective de care are nevoie orice ființă umană pentru a trăi și a se manifesta în direcția cerințelor legice ale progresului, în conformitate cu interesele fundamentale ale omenirii.

Nobilele însușiri ale istoriei au fost exprimate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Mesajul adresat participanților la cel de al XV-lea Congres internațional de științe istorice de la București, unde se arată că: „În actualele condiții internaționale care sînt deosebit de complexe cea mai înaltă îndatorire și răspundere a istoricilor este ca, studiind dezvoltarea societății, evenimentele istorice, să desprindă din imensa comoară de experiență acumulată de-a lungul milenilor și să îmbogățească activitatea prezentă și viitoare cu învățăminte și concluzii pentru mersul înainte al popoarelor pe calea civilizației, pentru pacea și progresul întregii umanități“.

În cadrul orelor de istorie, elevii desprind prin revizuirea trecutului dorința de pace dintotdeauna a poporului român, care a reprezentat și reprezintă bunul cel mai de preț al întregii omeniri. Lecțiile referitoare la luptele de apărare pe care le-a dus poporul nostru împotriva dominației străine formează la elevii convingeri puternice: **poporul nostru a dorit întotdeauna să trăiască liber și, în același timp, să trăiască în pace.** Istoria modernă și contemporană a României este și trebuie să fie un instrument educativ în mîna profesorului de istorie, care are datoria să cultive la elevii ideea de pace, de colaborare între popoarele lumii și de combatere a războaielor. Exemplificăm, în această direcție, cu lecțiile referitoare la politica externă a României în perioada interbelică, lecții care oferă elevilor posibilitatea de a constata dorința de neatrînire, de pace a României prin încheierea de convenții cu statele vecine (Mica înțelegere, Antanta balcanică) menite să slujească păcii mondiale, să fie respectate cu strictețe independența națională și integritatea teritorială a României. Elevii remarcă, în primul rînd, din șirul personalităților politice pe Nicolae Titulescu, eminent om de stat, clarvăzător și realist, care a promovat în politica externă idei înaintate, idei ce au slujit intereselor naționale românești și păcii. Elevii vor înțelege concepția fundamentală care călăuzește astăzi politica externă a României pentru

înfăptuirea păcii și securității internaționale în care România este vital interesată. Astfel, lecțiile de politică externă a României oferă elevilor posibilitatea de a înțelege și a aprecia voința de pace a poporului român, dorința lui de a dezvolta relații cu toate popoarele lumii, indiferent de orînduirea socială, în scopul asigurării dreptului fiecărui popor la pace, la dezvoltare liberă, progres economic și social, pentru eliminarea din viața omenirii a războiului, pentru făurirea unei lumi a colaborării, în care toate resursele să poată fi consacrate propășirii fiecărei națiuni, progresului civilizației umane.

Evoluția evenimentelor din ultimii ani pe plan mondial confirmă realismul și justetea politicii noastre interne și externe, politică de pace, concordanța ei cu interesele vitale ale poporului român, cu interesele generale ale socialismului, progresului, păcii și cooperării cu toate națiunile.

Elevii au posibilitatea ca, la aceste lecții să înțeleagă și mai profund rolul determinant pe care îl are tovarășul Nicolae Ceaușescu, strălucit conducător și eminent revoluționar, în elaborarea și înfăptuirea politicii externe și interne a statului nostru. Zi de zi, secretarul general are întruniri și convorbiri cu șefii de state și partide, cu personalități de seamă ale vieții politice, economice și științifice internaționale. În acest context, recentul Apel pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste din Republica Socialistă România constituie, deopotrivă, pentru profesori și elevi un nou și veritabil document, ce ilustrează politica de pace a României socialiste, politică ce constituie un factor de permanență în istoria poporului român.

Prof. VASILE BUMB
Liceul de filologie-istorie din Satu Mare

Oră de dirigiență pe tema păcii

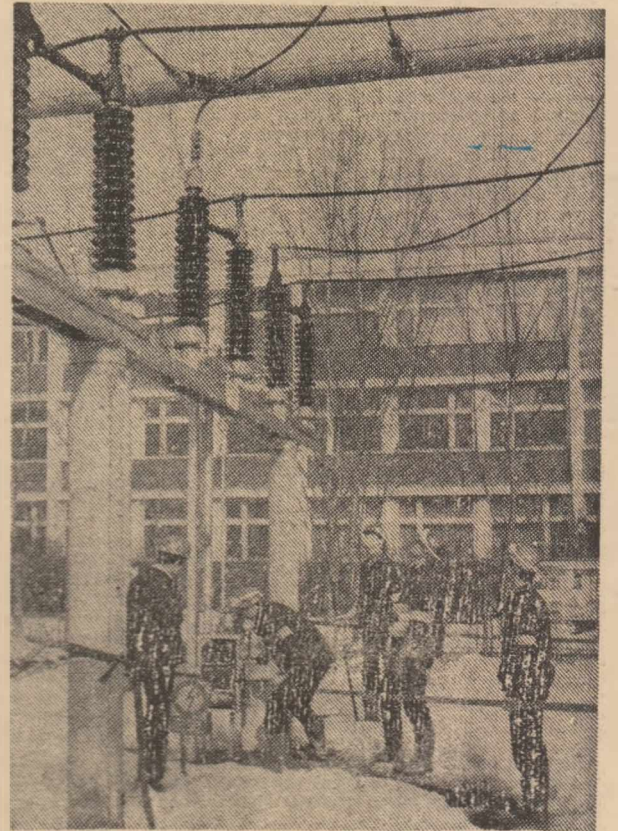
După cum știm, în aceste zile, pe întreg cuprinsul țării au loc adunări și mitinguri, în cadrul cărora cetățenii patriei noastre își exprimă totala adeziune la strălucita inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, hotărîrea fermă de a milita în spiritul Apelului Frontului Democrației și Unității Socialiste, pentru triumful păcii în lume, pentru o politică de desțindere și dezarmare.

În contextul acestui eveniment, școala, firește, nu poate sta deoparte. Avem datoria să-i educăm pe elevii noștri în spiritul celor mai înalte idei ale umanității noastre socialist, iar apărarea vieții, lupta împotriva a tot ce înseamnă distrugerea ei este una dintre cele fundamentale. **Pentru noi, profesorii, această idee constituie o permanență a lecțiilor noastre; educația în spiritul păcii, al luptei pentru apărarea ei, al înțelegerii și cooperării pe cale pașnică între popoare, fiind un obiectiv major, pe care ni-l propunem în toate activitățile noastre.** Ca profesor-diriginte mi-am înscris permanent de-a lungul anilor această temă în planificarea orelor de dirigiență. Mari sau mici, elevii pot înțelege cu ajutorul nostru ce înseamnă războiul, chiar dacă nu l-au cunoscut. Depinde de noi să le declanșăm imaginația pentru a realiza ce proporții ar lua o conflagrație mondială actuală, precum și sentimente de ură împotriva celor ce favorizează acumularea unor cantități uriașe de armament de toate genurile. De aceea, acum mai mult ca oricînd, cînd oamenii muncii din țara noastră, dînd glas rațiunii, aspirației tuturor oamenilor cinstiți din întreaga lume și-au intensificat eforturile într-o largă acțiune politică de luptă pentru pace este firesc ca tema **unora dintre lecțiile noastre de dirigiență să fie consacrată păcii, luptei împotriva războiului.**

Sînt dirigită la clasa a V-a și, țînînd seama de specificul vîrstei elevilor mei, mi-am propus o astfel de temă, intitulată: „**Progresul, pacea și dezarmarea**“. Le-am anunțat elevilor încă din această săptămînă că vom discuta o astfel de temă, i-am invitat să fie atenți la modul în care se dezbate în presă, la televiziune și la radio acest aspect. Am fost bucurată cînd am constatat că singuri au putut explica de ce între dezarmare, pace și progres există o concordanță firească.

În cadrul dialogului cu clasa, elevii au putut motiva necesitatea alegerii unei astfel de teme și a dezbaterii ei într-o oră de dirigiență. Prin metodele folosite (expunere, conversație) și prin diferite mijloace (lectura textului Apelului pentru dezarmare și pace, a numeroaselor extrase din articolele de presă, viziunea unor fragmente de filme didactice și fotografii înfățișînd ororile războiului, precum și aspecte ale luptei pentru pace în întreaga lume) a fost evidențiat un bogat conținut de idei referitor la: **necesitatea luptei împotriva unui război mondial; contribuția României socialiste la o politică de pace și colaborare, al cărui promotor este secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu; inițiativele țării noastre, ale secretarului general al partidului la intensificarea luptei pentru pace; adeziunea întregului popor la politica partidului și statului nostru, a cărei coordonată majoră o constituie lupta pentru pace, progres și dezarmare.** În cadrul orei, elevii au avut posibilitatea să-și exprime gîndurile lor pe tema păcii, să dea glas unor încercări artistice pe această temă, să arate cum au participat ei înșiși, în aceste zile la acțiunea de luptă a poporului nostru pentru pace și dezarmare, prin prezența la „**Marșul păcii**“ de la Craiova, la mitingul pentru pace și dezarmare care a avut loc în școala noastră.

Firește, odată cu lecția nu se va încheia activitatea mea în această privință. Voi urmări, mai departe,



Împreună cu toți ceilalți elevi ai școlilor din țara noastră, elevii Liceului energetic nr. 4 din București se pregătesc pentru muncă, pentru viață pașnică, pentru progresul neîntrerupt al patriei și pentru pacea întregii lumi.

consolidarea sentimentelor elevilor mei, sentimente care să le declanșeze o atitudine fermă de ură împotriva războiului și apărare statonică a păcii.

Prof. AURELIA BĂLESCU
Școala nr. 9 din Craiova

Triumful muncii creatoare

Mă trag dintr-o numeroasă familie de țărani, de pe meleagurile Covurluiului, și am, încă o dată, bucuria de a-mi aduce aminte de cuvintele bătrînului meu tată, care spunea, ori de cîte ori se părea că ne-am împotmolit în necazuri: „**Băiete, totul e bine cît timp e pace!**“. Mi se pare că în aceste cuvinte e scrisă toată filozofia, toată vocația poporului român și permanenta lui dorință de tihnă, care nu și-a permis niciodată, în milenara-i existență, să iasă din hotarele ce singur și le-a hărăzit, pentru a lua din mult-puținul altuia.

A trăi și a munci în pace a fost și este crezul dintotdeauna al românilor, crez pe care l-am simțit cu toții triumfînd, mai ales, în ultimele două decenii, în care această mereu arzîndă torță este purtată de bărbatul încercat în focul luptei pentru dreptate și libertate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, purtător al soarelui tuturor celor ce iubesc pacea.

Sîntem, prin aceasta, poate cel mai consecvent popor în propagarea ideii conform căreia progresul material și spiritual al omenirii înseamnă, în primul rînd, dezarmarea, adică transformarea rachetelor distrugătoare în nave cosmice, a submarinelor atomice în traulere de pescuit sau nave de cercetare științifică, a tancurilor în tractoare, a minitorilor acestor arme în muncitori pașnici.

Școala și slujitorii ei au în contextul evenimentelor de astăzi o misiune sporită, a cărei finalitate trebuie să fie înțelegerea de către întreg poporul nostru, de către toți copiii a esenței acestei țări: viață și muncă pașnică, nu obsesia unui nou război care ar fi fatal întregii omeniri. Prin glasul nostru și al copiilor noștri trebuie să facem tot ce ne stă în putință pentru a convinge că nimeni nu are dreptul să distrugă atîtea lucruri minunate de pe pămînt, creație a naturii, dar, mai ales, creație a mîinilor și minții omului. Îi învățăm pe elevii noștri și le sădîm adînc în suflet dragostea față de frumos, dar îi învățăm, în același timp, că acest frumos din viață, din jurul nostru, din spiritul umanității trebuie să dănuie peste ani. Acest lucru nu este posibil însă decît învingînd ideea nesăbuită a unei conflagrații mondiale atomice, care circulă prin capetele înfierbîntate ale unora.

Vreau să cred — și cred cu toată țîria — că noi și copiii noștri vom reuși, alături de toți ceilalți dascăli și copii ai lumii, să acoperim glasurile înghețate ale celor ce propagă ideea iminenței războiului atomic și că zborul porumbeilor sloboziți către cer prin glasurile copiilor va umbri zborul nefast al rachetelor distrugătoare.

Fie ca izbînda să rămînă pentru totdeauna de partea crezului nostru: **a trăi și a munci în pace**, pentru că aceasta a fost și rămîne vocația unui popor, care de-a lungul întregii sale existențe și-a plătit cu jertfe scumpe neatrînarea.

Prof. GHEORGHE BOLDEA
directorul Școlii nr. 7 din Tecuci,
Județul Galați

„A învăța” înseamnă „a înțelege”

Înșurirea cititului este un proces complex, cu mai multe etape, de la învățarea tehnică a mecanismului propriu-zis la desfășurarea unor activități individuale cu cartea în care elevul să se poată orienta cu mijloace proprii într-un text citit, folosind cartea ca mijloc de informare și formare. Consider că se procedează greșit atunci când se subordonează repetarea acțiunii citirii doar la aspectele lui exterioare — cunoașterea literelor, a cuvintelor, citirea propozițiilor — fără a solicita și participarea conștientă a elevului.

În lucrarea sa „A educa și a instrui”, pedagogul Robert Dottrens, insistând asupra rolului și funcțiilor citirii arată: „Expresia «a învăța să citească» se limitează pentru mulți la a citi tehnica datorită căreia copilul devine capabil să articuleze, să descifreze, apoi să reproducă oral și curgător caracterele tipărite sau scrise de mână”. În continuare, autorul precizează: „Dar aici nu este vorba decât de o primă învățătură, prețioasă, necesară, care e insuficientă însă, căci a ști să citești în acest sens, înseamnă a fi dobândit o tehnică ce nu prezintă valoare și interes, decât dacă cel ce știe să citească înțelege ceea ce citește”.

Sint cunoscute diferitele activități care se desfășoară în orele de limba română de la clasele I-IV pentru conștientizarea citirii cum ar fi: citirea integrală sau pe fragmente, povestirea, scoaterea ideilor principale ș.a. În aceste activități este bine ca elevul să fie antrenat mai mult pentru a-și forma deprinderile necesare în exersarea actului citirii și conștientizarea celorlalte acțiuni ca: împărțirea pe fragmente și stabilirea planului de idei. În această direcție, am obținut unele rezultate, insistând în început asupra formării deprinderilor elevilor de a sesiza ideile principale pornind de la povestire. După citirea fragmentului, unii elevi l-au povestit, alții au reluat povestirea, folosind mai puțin propoziții și, după ce au răspuns 3-4 elevi, s-a ajuns și la precizarea propozițiilor care, de fapt, era

ideea principală a fragmentului respectiv. Apreciez că asemenea activitate repetată îi sprijină pe elevi în înțelegerea corectă a noțiunii de idee principală și le formează deprinderea de a o sesiza singuri dintr-un fragment.

Pentru ca elevii să înțeleagă corect tehnica împărțirii textului în fragmente logice, am inversat ordinea prezentată anterior, plecând de la citirea integrală la povestire și apoi la întocmirea planului de idei. În funcție de aceste idei, am realizat cu elevii împărțirea textului pe fragmente, astfel încât aceștia să-și dea singuri seama că împărțirea nu se face întimplător, ci în funcție de ideea care o dezvoltă.

Activitățile desfășurate în ora de citire sint — în munca mea — cele mai eficiente pentru dezvoltarea exprimării elevilor. De aceea, am căutat să creez posibilitatea pentru mai mulți elevi ca, în aceste ore, să se exprime în propoziții dezvoltate și să le solicite să folosească cuvintele necesare dezvoltării vocabularului lor activ, în special, cuvintele întâlnite în textele literare. În povestirea textelor sau în alte situații, m-am preocupat să-l determin pe elevii să folosească în exprimare expresii frumoase, explicate, notate în caietele lor și al căror sens să fie pe deplin cunoscut, căci „a învăța” înseamnă „a înțelege”.

Pentru a le forma deprinderea de a folosi și alte surse de informare, am organizat în clasă o mică bibliotecă volantă cu număr restrins de cărți și am căutat să-l învăț pe elevii nu cum se caută o carte în raft, ci cum se consultă tabla de materii, cum se află pagina la care se găsește un anumit text. Intrucât dispunem de puține dicționare școlare, am încercat să-l deprind pe elevii să lucreze pe grupe, iar după ce și-au însușit o citire corectă și conștientă l-am învățat cum să studieze și alte lucrări sau fragmente de lucrări literare care nu sint cuprinse în manualele școlare.

Inv. ION P. BURLACU
Școala din Hotârșana, comuna Copăceni,
județul Vilcea

TEMATICA

Predarea simultană la mai multe clase

Spoind preocuparea față de nivelul activității didactice la clasele cu predare simultană, Ministerul Educației și Învățămintului a organizat cu cadrele didactice care lucrează la aceste clase din județele Călărași și Giurgiu două întâlniri de lucru, cu caracter de schimb de experiență, în cadrul cărora au fost dezbătute aspecte esențiale pentru creșterea nivelului procesului instructiv-educativ.

Cu prilejul dezbaterilor care au avut loc cu cadrele didactice din județele Călărași și Giurgiu, au fost relevate atît unele aspecte privind activitatea individualizată și diferențiată cu elevii și folosirea mijloacelor didactice moderne, precum și tehnici și procedee didactice pentru asigurarea realizării cu succes a prevederilor programelor de învățămînt și asigurarea unei bune pregătiri pentru elevii care învață în condițiile activității în clase cu predarea simultană; și mai fost, de asemenea, dezbătute unele aspecte privind organizarea și desfășurarea activității la aceste clase, precum și evaluarea randamentului școlar. În vederea unor asemenea întâlniri care vor avea loc și la nivelul altor județe, precum și pentru dezbaterile din comisii metodice privind îmbunătățirea continuă a activității didactice la mai multe clase cu predare simultană, publicăm o succintă tematică pentru orientarea acestor dezbateri, elaborată cu sprijinul prof. Vasile Molan, inspector în Ministerul Educației și Învățămintului.

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

1. Gruparea claselor în condițiile predării simultane pentru:

- a asigura continuitatea învățătorului la clasă;
- a crea posibilitatea învățătorului să lucreze mai mult cu clasele I și II-a care nu au formate deprinderi de muncă independentă;
- a elimina pericolul de înlocuire a programei unei clase cu a celeilalte.

2. Alcătuiră orarului.

Să întrunească aceleași condiții pedagogice ca și cel alcătuit pentru predarea la o singură clasă, referitoare la:

- adaptarea elevilor cu activitatea didactică;
- momente de efort maxim și relaxare;
- cuplarea disciplinelor în așa fel încît să se poată desfășura cu succes activitatea directă și independentă;
- discipline care pot fi predate în același timp la cele două clase (muzică, desen, educație fizică, lucru manual, dezvoltarea vorbirii, uneori lectura);
- momentele în care se pot desfășura în același timp orele de citire sau de matematică;
- condiții în care se pot schimba ora-rele;
- folosirea orarului în care limba română și matematica să se predea la o singură clasă.

3. Planificarea materiei în condițiile predării simultane.

Respectarea planurilor de învățămînt și a programelor.

Modul în care se elaborează și forma care trebuie adoptată pentru a asigura desfășurarea în bune condiții a activității directe a învățătorului cu elevii și a activității independente.

4. Pregătirea pentru lecție:

- definirea obiectivelor operaționale;
- stabilirea momentelor de activitate directă și independentă;
- fixarea strategiilor didactice;
- selectarea mijloacelor de învățămînt din dotarea școlii și confecționarea altora necesare desfășurării lecției.

ACTIVITATEA CU ELEVII

5. Desfășurarea activității directe a învățătorului cu elevii. Respectarea programelor școlare. Stimularea participării conștiente a elevilor în procesul de predare-învățare. Folosirea metodelor și procedeele care să dezvolte procese de gândire ca: analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, generalizarea ș.a.

6. Activitatea independentă a elevilor. Dozarea sarcinilor pentru activitatea independentă. Momentele în care se desfășoară activitatea independentă:

- după transmiterea informației. În scopul fixării și consolidării cunoștințelor;
- înaintea predării, pentru a pregăti însușirea noilor cunoștințe.

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească sarcinile date elevilor pentru munca independentă:

- să se refere la cerințele programei;
- să fie formulate în așa fel, încît să stimuleze la lucru fiecare elev;
- să vizeze îndeplinirea obiectivelor instructiv-educative ale disciplinei și lecției;
- să cuprindă noțiuni cunoscute, cu care elevii pot opera în situații noi;
- să acopere integral timpul afectat activității independente.

7. Modalități de evaluare a randamentului școlar al elevilor în condițiile predării simultane și reglarea procesului de predare-învățare în funcție de aceste rezultate.

Prof. VASILE MOLAN
inspector în Ministerul Educației
și Învățămintului



DESEN

Planificarea orientativă pentru clasele I-IV

Publicăm, cu caracter orientativ, o planificare a orelor de desen pentru clasele I-IV, întocmită pe baza „Programelor pentru clasele I-IV”, aprobate și editate în anul 1980. Repartizarea orelor și a temelor — așa cum apare în planificarea orientativă pe care o publicăm și care a fost elaborată, avînd în vedere experiențe dobîndite în anul școlar 1980-1981 de un colectiv alcătuit din Gheorghe Pogan, Iuliana Tîrțu și Gheorghe Mureșan, de la Școala nr. 8 din Deva, precum și de Gheorghe Soaciu, de la Școala din Sălașu de Sus, județul Hunedoara — oferă posibilitatea parcurgerii integrale și în bune condiții a prevederilor Programelor în vigoare; cadrele didactice care predau la clasele I-IV au prilejul să își organizeze activitatea, pornind de la experiența proprie dobîndită în anul școlar precedent și de la planificarea orientativă pe care o publicăm.

Clasa I

Sînt prevăzute cîte două ore săptămînal totalizînd 68 de ore pe întregul an.

Trimestrul I — 23 de ore

Tema plastică I — 2 ore, exercițiu joc 1 — 1 oră; exercițiu joc 2 — 1 oră. Tema plastică II — 3 ore, exercițiu joc 1 — toate culorile — 1 oră; exercițiu joc 4 — „Patru culori la alegere, pete de diferite forme” — 1 oră; spațiile rămase albe, se colorează prin frecare — 1 oră. Tema plastică III — 1 oră, exercițiu joc 1 — roșu + alb, roșu + negru. Tema plastică IV — 2 ore, exercițiu joc 2 — roșu + verde, albastru + oranj, galben + violet — 1 oră. Compoziție liberă 2: „Creștem șoimi sub tricolor” — 1 oră. Tema plastică VIII — 2 ore, exercițiu joc: Corectarea unei lucrări conținînd buline, după ce s-a spălat — 1 oră; exercițiu joc 1: „Să construim o cetate” — 1 oră. Tema plastică IX — 2 ore, exercițiu joc 1 — „Pătrate și triunghiuri de aceeași culoare așezate la întimplare”. Tema plastică XIV — 6 ore, exercițiu joc 1 — 3 ore: „Cer senin”, „Păsări în zbor”, „Colaborare” — albastru; exercițiu joc 2 — 1 oră: Bijuterii, podoabe (galben); exercițiu joc 6 — 2 ore: „Noapte adîncă”, „Ce lucrează părinții mei” — violet. Tema plastică XVII — 2 ore, exercițiu joc 3: „Cer instelat”; „Furnicile”. Tema plastică XVIII — 8 ore, exercițiu joc 1 — 3 ore: „Falantă”, „Pavaj”; „Ziduri”; exercițiile joc 2, 3 — 5 ore: „Ploaia”; „Labirint”; Motiv național.

Trimestrul II — 24 de ore

Tema plastică V — 3 ore, exercițiu joc 1 — 1 oră; exercițiu joc 2 — 1 oră; exercițiu joc 3 — 1 oră. Tema plastică VI — 2 ore, exercițiu joc 1 — 1 oră; exercițiu joc 2 — 1 oră. Tema plastică VII — 1 oră, exercițiu joc 2. Tema plastică X — 1 oră, exercițiu joc 1 — „Trei pete apropiate și îndepărtate”. Tema plastică XI — 2 ore — exercițiu joc 1: „Păsări”, „Păsări și pești”. Tema plastică XIII — 2 ore, exercițiu joc 1 — „Acoperișul casei”; „Mingi pe plajă”. Tema plastică XIV — 6 ore, exercițiu joc 2 — 2 ore: „Albinele” (harnice); exercițiu joc 5 — 3 ore: „Furtuna” (roșu); „Cîmp inverzit”; „Primăvara”; Compoziție joc 3 — 1 oră: „Acvariu”. Tema plastică XVII — 2 ore, exercițiu joc 4 (roșu, galben, oranj + albastru, verde, violet). Tema plastică XVIII — 5 ore, exercițiu joc 4 — 2 ore: „Fructe” (scobind spațiile între ele); „Poartă țărănească”; „Îmi fac o jucărie din lut” — 3 ore.

Trimestrul III — 16 ore

Tema plastică VI — 1 oră, exercițiu joc 2: „Baloane colorate”. Tema plastică VII — 2 ore, compoziție joc 1 — „În împărăția sticlei”; „Borcane colorate”. Tema plastică IX — 2 ore, exercițiu joc 1 — „Pătrate, rotite pînă la 360° cu schimbarea culorii”. Tema plastică XIII — 1 oră, exercițiu joc 2: „Mingi pe plajă” (cu albastru, verde, violet); „Acoperișul casei”. Tema plastică XIV — 6 ore, exercițiu joc 4 — 3 ore, „Copiii lumii doresc pacea”; „Jocuri de copii”; „Bucuriile copilăriei”; Compoziție joc 2 — 1 oră, „Lanul de griu”; compoziție joc 3 — 1 oră, „Sub apa mării”; compoziție joc 1 — 1 oră, „Bătălie”. Tema plastică XVIII — 4 ore, exercițiu joc 5: „Fructe, flori”; „Poartă țărănească” (scobind formele).

Clasa a II-a

Este prevăzută cîte o oră săptămînal, totalizînd 34 de ore pe întregul an.

Trimestrul I — 14 ore

Tema plastică I — 1 oră, compoziție 1: „Ninge cu zăpadă colorată” sau „Cu submarinul în necunoscut”. Tema plastică II — 1 oră, exercițiu joc 2: „Avem culorile roșu și galben. Să facem și altele din ele”. Tema plastică VI — 2 ore, compoziție joc 1: „Cînd voi primi cravata roșie cu tricolor”. Compoziție joc 2: „Palate de sticlă”. Tema plastică IX — 2 ore, exercițiu joc 2: „Figurine”; „Concurs sportiv”. Tema plastică XIII — 1 oră, exercițiu joc 3: „Pe ogoare”. Tema plastică XIV — 2 ore, compoziție joc 4: „Vitrina cu fructe”; „La magazinul de bijuterii”. Tema plastică XV — 3 ore, exercițiu joc 1: „La fotbal”; exercițiu joc 2: „De la alb la negru”. Tema plastică XVII — 1 oră, exercițiu joc 1: „La piață”. Tema plastică XVIII — 1 oră, exercițiu joc 6; „Animale îndrăgite”.

Trimestrul II — 12 ore

Tema plastică VII — 2 ore, compoziție liberă 2: „Vitrina cu pahare”. Tema plastică VIII — 1 oră, exercițiu joc 2: „Desenăm după natură (cu linii)”. Tema plastică XI — 1 oră, exercițiu joc 2: „Pisica și ghemul”. Tema plastică XIV — 1 oră — compoziție joc 5: „Ierbar”. Tema plastică XV — 2 ore, exercițiu joc 3: „Cascadă în soare”; exercițiu joc 4: „Ziua și noaptea”. Tema plastică XVI — 1 oră, exercițiu joc 2: „Cristale”. Tema plastică XVII — 1 oră, exercițiu joc 2: „Inventăm o broderie”. Tema plastică XVIII — 3 ore, exercițiu joc 6: „Urme pe zăpadă”; „Relief lunar”.

Trimestrul III — 8 ore

Tema plastică V — 1 oră, compoziție liberă 1: „Grădina înflorită”. Tema plas-

tică VIII — 1 oră, exercițiu joc 3: „Desenăm după natură” (cu pete colorate). Tema plastică X — 1 oră, exercițiu joc 2: „În parcul de distracții”. Tema plastică XVI — 2 ore, exercițiu joc 1: „Plaja”; compoziție liberă 1: „Colecția mea de timbre”. Tema plastică XVII — 1 oră, exercițiu joc 5: „Luminis”. Tema plastică XVIII — 2 ore, compoziție joc 1: „Amprente” (împresarea diferitelor frunze).

Clasa a III-a

Este prevăzută cîte o oră săptămînal, totalizînd 34 de ore pe întregul an.

Trimestrul I — 14 ore

Tema plastică I — 1 oră, compoziție 2: „Jocuri de copii”. Tema plastică II — 2 ore, exercițiu joc 3: „Avem culorile roșu și albastru, să facem și altele din ele”; compoziție liberă 1: „Ce putem face dintr-o sinură de culoare”. Tema plastică IV — 1 oră, exercițiu joc 1: „Mozaic”. Tema plastică VI — 1 oră, compoziție liberă 3: „Copacii toamna”. Tema plastică VII — 2 ore, exercițiu joc 1. Tema plastică IX — 1 oră, compoziție liberă 1: „Defilare” (moderată). Tema plastică XIV — 2 ore, compoziție joc 6: „Toamna în grădină”; compoziție joc 7: „Prin Munții Apusenii”. Tema plastică XV — 1 oră, compoziție joc 1: „Echinox”. Tema plastică XVIII — 3 ore, exercițiu joc 7: „Fructe și fructe”; „Lupte de cocosi”.

Trimestrul II — 12 ore

Tema plastică III — 2 ore, exercițiu joc 2: „Inserare”; compoziție joc 1: „Copacii iarna”. Tema plastică VIII — 1 oră, exercițiu joc 1: „Totul într-un singur fir”. Tema plastică X — 2 ore, compoziție joc 1: „Jocuri în pădure”. Tema plastică XVI — 1 oră, compoziție liberă 1: „Omul de zăpadă”. Tema plastică XII — 2 ore, exercițiu joc 1: „În lumea punctelor”; exercițiu joc 2: „Noapte senină de iarnă”. Tema plastică XVIII — 1 oră, compoziție joc 2: „Pe alte planete”. Tema plastică XV — 1 oră, compoziție liberă 3: „Copacii și case iarna”. Tema plastică XI — 2 ore, compoziție liberă 1: „Hora”; „Datini strămoșești”.

Trimestrul III — 8 ore

Tema plastică IV — 1 oră, compoziție liberă 1: „Copiii lumii doresc pacea”. Tema plastică VIII — 1 oră, compoziție liberă 2: „Pești și valuri”. Tema plastică XIII — 2 ore, compoziție liberă 1: „Vara. Activitatea oamenilor pe ogoare”. Tema plastică XII — 1 oră, compoziție liberă: „Comunem totul din ”. Tema plastică XIV — 1 oră, compoziție joc 7: „Sîntem fiii acestui popor”. Tema plastică XVI — 1 oră, compoziție liberă 2: „Căldură mare” sau „Zi de vară”. Tema plastică XVIII — 1 oră, compoziție joc 2: „Noi, în anul 2000”.

Clasa a IV-a

Este prevăzută cîte o oră săptămînal, totalizînd 34 de ore pe întregul an.

Trimestrul I — 14 ore

Tema plastică I — 1 oră, compoziție joc 3: „Acvariu” sau „Scafandrii”. Tema plastică II — 1 oră, compoziție liberă 2: „Avem culorile galben și albastru. Să facem și altele din ele”. Tema plastică V — 2 ore, compoziție liberă 2: „Roiul de fluturi”; „Furnicile”. Tema plastică VII — 2 ore, exercițiu joc 2: „În împărăția sticlei”; „Palatul de cleștar”. Tema plastică IX — 1 oră, compoziție liberă 2: „Cartierul meu” (modelaj din lut). Tema plastică XI — 2 ore, compoziție liberă 2: „Plasa cu păianjeni” (alb-negru — 1 oră, colorat — 1 oră). Tema plastică XII — 1 oră, compoziție joc 1: „Castele de nisip” sau „La muncă patriotică”. Tema plastică XIV — 2 ore, compoziție joc 8. Tema plastică XV — 1 oră, compoziție joc 2: „Grădina botanică”. Tema plastică XVIII — 1 oră, exercițiu joc 8: „Case pentru pitici”; „Strada mea”.

Trimestrul II — 12 ore

Tema plastică IV — 2 ore, exercițiu joc 3: „Zi caldă” sau „Vreme senină”, compoziție liberă 3: „Lumea copiilor”. Tema plastică VI — 1 oră, compoziție joc 4: „Pasărea măiastră și lumea ei”. Tema plastică VIII — 1 oră, compoziție liberă 1: „Vitriniu”. Tema plastică X — 1 oră: „Unelte” sau „Pe șantierul țării”. Tema plastică XII — 2 ore, compoziție liberă: „Jocuri de copii”; „De ziua mamei”. Tema plastică XV — 1 oră, compoziție liberă 4: „Frumoasă și bogată ești patria mea!”. Tema plastică XVI — 2 ore, compoziție liberă 3: „În împărăția gheșurilor”. Tema plastică XVIII — 2 ore, compoziție joc 3: „Eu și familia mea”; „Chipul celor dragi”.

Trimestrul III — 8 ore

Tema plastică III — 1 oră, compoziție joc 2: „Rufe la zîntat”. Tema plastică XIII — 2 ore, compoziție liberă 2: „Iarna în grădină”. Tema plastică XIV — 2 ore, compoziție joc 9. Tema plastică XVII — 2 ore, compoziție liberă 2: „Fluturi și lămpi”. Tema plastică XVIII — 1 oră, compoziție joc 4: „Îmi fac o jucărie din lut”.

Orientări privind restructurarea materiei la principalele discipline de învățămînt pentru școlile care au participat la lucrările agricole de toamnă

1. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

— La clasele V-VIII se vor avea în vedere următoarele: orele repartizate, prin programă, la dispoziția profesorului (cite 8, la clasele V-VI și cite 5, la clasele VII-VIII), vor fi folosite pentru predarea cunoștințelor noi de la fiecare clasă; în acest sens, se vor revizui planificările calendaristice, pentru adaptarea lor la numărul săptămînilor de predare (soluție care poate varia de la o școală la alta sau de la o zonă la alta); realizarea unei economii de timp, care poate fi destinată lecțiilor de predare-învățare, prin evitarea, în lecțiile de limbă română (de gramatică, îndeosebi) a repetărilor (reluărilor) inutile, concentrarea obiectivelor lecțiilor pe problemele noi ale temelor și capitolelor respective; în caz de nevoie, se pot folosi și 2-3 ore din cele repartizate lecturii suplimentare, urmînd ca îndrumările necesare pentru lectura particulară a elevilor să se dea în cadrul lecțiilor de citire, de comentariu de text, cercuri literare etc.

— La învățămîntul liceal se va avea ca orientare următoarea eșalonare:

Clasa a IX-a se concentrează trei săptămîni în 4 ore, total 12 ore:

Literatura populară se reduce o oră, rămîn 3 ore (s-a studiat și în clasele V-VIII); Dimitrie Cantemir se reduce o oră, rămîne o oră (doar o privire generală); Noțiuni de teorie literară se reduce o oră, rămîne o oră; Momentul 1848 în literatura română — Capitolul introductiv se reduce o oră rămîn 4 ore; Costache Negruzți se reduce o oră rămîn 2 ore; Vasile Alecsandri se reduce o oră, rămîn 4 ore; Compunerii după opere literare se reduce o oră, rămîn 2 ore; Epoca marilor clasici — Capitolul introductiv („Convorbiri literare”, Titu Maiorescu) se reduce o oră, rămîn 3 ore; Mihai Eminescu: „Luceafărul” (prezentare generală) se reduce o oră, rămîn 2 ore (se comentează și în clasa a XI-a); Mihai Eminescu, poet național și universal se reduce o oră, rămîne o oră; Ion Creangă se reduce o oră, rămîn 4 ore („Amintiri...” s-au analizat și în clasele V-VIII); Ioan Slavici se reduce o oră, rămîn 2 ore (dacă nuvela este citită înalt, poate fi predată în două ore).

Din totalul de 41 ore din programă, se reduc 12 ore și rămîn 29 de ore.

Clasa a X-a se concentrează trei săptămîni a patru ore total 12 ore:

Exerciții de redactare. Comentarea unor texte în stiluri funcționale se reduce o oră, rămîn 2 ore; Barbu Ștefănescu Delavrancea, se reduce o oră, rămîn 3 ore; Exerciții de cultivare a limbii — Elaborarea unei descrieri tehnice se reduce o oră, rămîne o oră; Octavian Goga se reduce o oră, rămîn 5 ore; Exerciții de cultivare a limbii. Scurtă compunere pentru fixarea vocabularului științific se reduce o oră, rămîne o oră; Mihail Sadoveanu se reduce o oră, rămîn 7 ore; Tudor Arghezi se reduce o oră, rămîn 5 ore; Liviu Rebreanu se reduce o oră, rămîn 5 ore; Direcții și tendințe în dezvoltarea poeziei actuale se reduce o oră, rămîne o oră; Zaharia Stancu: „Descult” se reduce o oră, rămîn 2 ore; Marin Preda: „Moromeții” se reduce o oră, rămîn 2 ore; Exerciții de cultivare a limbii. Categorii gramaticale și categorii estetice se reduce o oră, rămîn 2 ore.

Din totalul de 48 de ore din programă, se reduc 12 ore și rămîn 36 ore.

Clasa a XI-a — se concentrează trei săptămîni a 3 ore, total nouă ore:

Miturile în literatura română se reduce o oră, rămîn 5 ore; Iluminismul în literatura română se reduce o oră, rămîn 4 ore; Clasicismul și romantismul în literatura română se reduce o oră, rămîne o oră; Mihai Eminescu „Împărat și proleat” se reduce o oră, rămîn 2 ore; Mihai Eminescu „Sara pe deal” se reduce o oră, rămîne o oră; Mihail Sadoveanu: „Frații Jderi” se reduce o oră, rămîn 3 ore; Realismul în literatura română se reduce 2 ore, rămîn 13 ore; Simbolismul se reduce o oră, rămîn 6 ore.

Din totalul de 44 de ore din programă, se reduc 9 ore și rămîn 35 de ore.

Clasa a XII-a — se concentrează trei săptămîni a trei ore, total 9 ore:

Lucian Blaga se reduce o oră, rămîn 4 ore; Critica și istoria literară se reduce o oră, rămîne o oră; Literatura română după Revoluția... Poezia. Tendințe... se reduce 2 ore, rămîn 6 ore; Alte tipuri de compunere Disertația se reduce o oră, rămîne o oră; proza. Direcții, tendințe, reprezentanți se reduce 2 ore, rămîn 8 ore; Horia Lovinescu: „Moartea unui artist” se reduce o oră, rămîn 2 ore; Contribuția literaturii române la dezvoltarea patriotismului literaturii universale, se reduce o oră, rămîne o oră.

Din totalul de 32 de ore din programă, se reduc 9 ore și rămîn 23 de ore.

2. MATEMATICĂ

— La clasele V-VIII: la întocmirea programului de recuperare se va ține seama de faptul că programele școlare sînt structurate pe o perioadă de 32 săptămîni, în loc de 34, 2 săptămîni fiind rezervate pentru activități practice. În reșalonarea materiei, cele 10 ore puse la dispoziția profesorilor vor fi afectate parcurgerii temelor prevăzute în programele școlare, în funcție de perioada de timp cu care s-a prelungit participarea elevilor la muncile din agricultură.

La stabilirea problemelor și exercițiilor specifice diferitelor capitole recomandăm să se aibă în vedere, rezolvarea acelor exerciții și probleme care conduc la însușirea noțiunilor fundamentale neînștinându-se asupra celor nesemnificative. Nu se va insista asupra exercițiilor privind justificarea operațiilor cu numere naturale scrise sub formă zecimală, desen cu rigla și compasul, la clasa a V-a; fracții algebrice, operații cu polinoame la clasa a VI-a, raționalizarea numitorilor, partea întreagă a unui număr real, descompunerii în factori la clasa a VII-a, teme care se relau și în clasele următoare. Se vor sistematiza cunoștințele relative la calculul aproximativ, la clasa a VII-a, puteri, intervale, aproximări și aproximări, la clasa a VIII-a.

În ceea ce privește comasarea temelor, se recomandă alegerea acelor teme care pot fi predate concomitent, ca, de exemplu, măsurarea segmentelor împreună cu semidreapta, segmentul de dreaptă; temele referitoare la teorema lui Thales, împreună cu aplicațiile ei etc. Totodată, se va renunța la acele probleme cu un grad mai mare de dificultate care vor fi rezolvate la activitățile în cercurile de elevi.

— La învățămîntul liceal se vor avea în vedere următoarele: la disciplinele unde nu sînt manuale noi, se vor sistematiza cunoștințele, punîndu-se accent deosebit pe esențializarea lor. Profesorii de matematică vor avea în vedere ca în teoremele mai dificile să evidențieze metoda folosită în demonstrații și etapele demonstrației. Pentru consolidarea noțiunilor predate, se vor selecta exercițiile și problemele model care vor fi rezolvate în clasă sau vor fi date ca temă pentru acasă.

Se recomandă să se evite introducerea inutile, calculele lungi și obositoare, exercițiile și problemele cu grad sporit de dificultate (urmează ca astfel de exerciții și probleme să fie tratate în cadrul cercurilor de elevi).

La disciplinele unde s-au realizat manuale noi (geometrie, clasa a IX-a și a XI-a), se vor avea în vedere și următoarele recomandări: Fiecare cadru didactic să-și refacă planificarea anuală și trimestrială a materiei, în raport cu perioada de practică agricolă. La clasa a IX-a, în scopul parcurgerii ritmice a geometriei, în primele 2-3 săptămîni se vor trata numai cunoștințele de algebră; logica matematică, mulțimi, funcții, numere reale (reprezentarea pe axă a numerelor reale, modulul unui număr real) reliefîndu-se cunoștințele necesare predării geometriei.

La capitolul I din manualul de geometrie, clasa a IX-a se va pune un accent mai mare pe partea aplicativă (exerciții și probleme reprezentative). Axioma riglei se va trata pe bază de intuiție. În general, se vor reține în mod deosebit enunțurile propozițiilor (axiome, definiții, teme, teoreme) puse, în evidență cu roșu. În catedrele de matematică din licee se vor dezbate capitolele mai dificile din manual (conținut, metode și procedee active folosite în vederea parcurgerii în bune condiții a materiei) și se va renunța la demonstrația teoremelor mai dificile (de ex. Teorema lui Thales și altele).

La capitolul V din manualul de geometrie, funcția de acoperire universală a cercului, unitate va fi bine intuită și înțeleasă, în vederea deducerii funcțiilor trigonometrice și a proprietăților lor. Se va evidenția importanța funcțiilor trigonometrice în modelarea fenomenelor periodice și utilizarea lor în fizică și în tehnică. La geometria din clasa a XI-a se vor utiliza și restructura cunoștințele despre vectori, asimilate la fizică. Se vor reține în mod deosebit propozițiile (definițiile și teoremele) din manual, care sînt puse în evidență cu roșu. Nu se vor face demonstrații legate de următoarele teoreme: înmulțirea vectorilor liberi cu un număr real (pag. 13), oricare trei vectori liberi din V sînt liniar dependenți, vectorul liber nu depinde de reprezentantul ales (pag. 21), proprietățile produsului scalar (pag. 25), deducerea vectorială a ecuației dreptei determinată de un punct și un vector director (pag. 35), demonstrația de la ecuația carteziană generală a unei drepte (pag. 41), alegerea unui sens de prăcur pe o dreaptă este echivalentă cu alegerea unui sens pe normală (pag. 51), semiplane (pag. 58-59). Aceste teoreme se vor reține și aplica prin exerciții și probleme model cu grade diferite de dificultate, care au menirea să contribuie la înțelegerea teoremelor și nu pe memorarea lor mecanică.

La ambele manuale de geometrie se vor efectua cu elevii în clasă, în mod obligatoriu, exercițiile și problemele model rezolvate. Profesorii de matematică vor respecta cu strictețe atît limbajul cit și notațiile din manuale.

3. FIZICĂ

— La clasele VI-XII se va ține cont de următoarele:

Renunțarea la demonstrații analitice ale legilor ori de cite ori acestea pot fi prezentate direct din observații experimentale; selectarea (din programă și manual) și efectuarea celor mai relevante experimente pentru deducerea legilor. De exemplu, la clasa a VI-a, din lista de experimente de efectuat în cadrul temei 1.3, recomandate de programă, pentru

construirea conceptului de lege fizică, cel mai potrivit experiment este cel legat de deformarea corpurilor; în activitatea din lecții, adevărurile științifice vor fi prezentate prin deduceri din observații sintetice și experimente reprezentative. De exemplu, la clasa a VI-a, noțiunile de structură, la primul nivel, vor fi deduse din experimente de divizibilitate; la clasa a VII-a, caracterul vectorial al forței se va obține din experimente de modificare a stării de mișcare a corpurilor, iar la clasa a VIII-a formarea deprinderilor de măsurare se vor exercisa pe circuite simple cu instrumentele de măsură existente în toate laboratoarele (ampermetru, voltmetru, ohmetru).

Recomandările de mai sus, referindu-se la conținutul manualelor și programelor pentru liceu, sînt valabile și la nivelul claselor IX-XII, cu următoarele precizări suplimentare:

Pentru fiecare clasă, cu precădere la cl. a X-a și a XII-a, se vor întocmi liste cu elevii care la concursul de admitere în clasa a XI-a, examenul de bacalaureat sau admitere în învățămîntul superior, vor susține probe la fizică, urmînd să se asigure parcurgerea integrală a materiei prin: tratarea diferențiată în cadrul fiecărei lecții; ore suplimentare de meditații și consultații în care vor fi incluse și experimente, pe baza unor planificări minuțioase.

Planificările cadru propuse în programa de fizică își pierd valabilitatea pentru unitățile care au efectuat practică agricolă. Subiectele pentru concursurile școlare (Olimpiada de fizică), vor fi elaborate după consultarea prealabilă a unităților asupra stadiului parcurgerii materiei, în toate fazele competiției.

4. CHIMIE — clasele VII-XII — se va avea în vedere:

— Pentru clasele a VII-a și a VIII-a, nu este necesară regrouparea materiei, ci numai renunțarea la unele lucrări experimentale frontale. La clasa a IX-a se vor afecta 2 ore pentru recapitulare, 8 ore studierii structurii învelisului electronic și 11 ore capitolului „Starea solidă”. Experimentele care ilustrează variația caracterului metalic și nemetalic se vor efectua demonstrativ. La clasa a X-a planificarea și parcurgerea materiei se va realiza astfel: Recapitulare 1 oră, Alcani 1 oră (proprietățile chimice ale metalelor se vor studia o dată cu proprietățile chimice ale alcalinilor), Alchene 3 ore, Alchine 3 ore și Arena 4 ore. Sublimarea naftalinei și sinteza brombenzenului și nitrobenzenului se vor realiza demonstrativ de profesor. La clasa a XI-a se va realiza 1 oră de recapitulare a cunoștințelor din clasa a IX-a, după care capitolul I „Efecte energetice în reacțiile chimice” se va realiza în 18 ore (rafinarea electrolitică a cuprului, determinarea unor călduri de neutralizare, de dizolvare ș.a. se vor realiza demonstrativ). Materia clasei a XII-a va fi parcursă astfel: Recapitularea unor noțiuni de chimie organică 2 ore, Structura compușilor organici 8 ore, Reactivitatea compușilor organici 6 ore iar Acizi — baze în chimia organică — 5 ore.

5. LIMBI MODERNE

Materialul lexical:

În planificările calendaristice se vor comasa lecțiile al căror vocabular aparține unor teme apropiate: Școala + orientarea profesională + Activitățile recreative și sportive; Familia + preocupările elevilor pentru a fi folositori — Cumpărături și activități gospodărești; Patria noastră + Aniversările și sărbătorile legale ale poporului român. În acest sens, se va acorda atenție conversației, în cadrul căreia primul loc îl vor ocupa structurile care aparțin lexicului fundamental. Lexicul va fi reluat pe tot parcursul lecțiilor și anului școlar în cadrul exercițiilor pentru formarea deprinderilor integratoare.

Materialul gramatical:

Materialul gramatical va fi integrat în cadrul exemplurilor prezentate și în orele de conversație introductivă, gradat, în funcție de dificultățile pe care le prezintă și va putea fi reluat în cadrul orelor destinate exersării și fixării structurilor lexicale, pe baza exercițiilor de substituție și transformare. Noțiunile gramaticale vor fi prezentate succint și vor fi redate în toate momentele lecțiilor. Nu se vor acorda ore speciale pentru prezentarea amănunțită a fenomenelor gramaticale, cum ar fi particularitățile de conjugare a verbelor și a folosirii timpurilor acestora.

Pentru dozarea mai judicioasă a orelor prezentăm citeva modele, cu titlu orientativ, pentru clasele a V-a, a VI-a, anul I de studiu — limba franceză, limba engleză, limba rusă, limba germană.

Limba franceză:

Se pot comasa temele lecțiilor Camera Monică, Biroul lui Petru; problemele gramaticale pot fi prezentate în momentul predării materialului lexical, în propoziții scurte, ele putînd fi redate în momentul fixării cu ajutorul fiselor. Cuvintele care exprimă posesia pot fi explicate în timpul lecturii pe paragrafe și fixate cu ajutorul exercițiilor ce vor constitui tema pentru acasă, sau a acelor prevăzute pentru verificarea însușirii achizițiilor.

Limba franceză

Se pot comasa temele de la lecțiile 9 și 10, referitoare la descrierea apartamentului, precum și lecțiile 13 și 15 care se referă la programul zilnic al elevilor.

Limba rusă

Orele destinate perioadei orale pot fi reduse la 6 în loc de 10.

Limba germană

Comprimarea orelor perioadei introductiv-orale la 4, în loc de 8 și comasarea lecțiilor care au ca temă Școala și clasa. Obiectele elevului, Programul zilnic al elevilor.

6. BIOLOGIE — clasele V-VIII

Programele de biologie pentru clasele V-VIII eșalonează conținutul materiei în 32 de săptămîni, față de 34, cite alcătuiesc anul școlar.

Intrucît în timpul practicii agricole elevii au avut prilejul să observe mediul înconjurător și marea diversitate a plantelor și animalelor se poate renunța la temele introductive prevăzute la botanică și zoologie cu cite două ore. De asemenea, în funcție de situațiile concrete, orele de recapitulare și cele puse la dispoziția profesorului pot fi utilizate și pentru însușirea de noi cunoștințe, evitînd, însă, supraîncărcarea elevilor cu date nesemnificative, neprevăzute de programele școlare. Se va acorda atenția cuvenită cunoașterii de către elevi a acelor structuri și procese biologice care constituie verigi ale lanțului cunoașterii, care sînt principii sau legi de bază în biologie.

7. GEOGRAFIE

Pentru parcurgerea materiei prevăzute în programele școlare se vor avea în vedere următoarele: replanificarea trimestrială și anuală a materiei, la fiecare clasă, în vederea redistribuirii temelor și lucrărilor practice nerealizate; afectarea unor ore, din cele la dispoziția profesorului, pentru realizarea integrală a programelor școlare; folosirea integrală și eficientă a fiecărei ore de curs și activități practice; sistematizarea și esențializarea cunoștințelor la fiecare temă; selecționarea riguroasă a datelor de informare utile și evitarea celor nesemnificative, astfel încît conținutul lecțiilor să nu fie prea încărcat, dar nici lipsit de exemplificări utile; realizarea unor aplicații practice la fiecare capitol; folosirea manualului ca instrument de lucru pentru profesori și elevi.

8. ȘTIINȚELE SOCIALE

I. La clasa a VII-a, Istoria universală, modernă și contemporană: — tema nr. 4 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; — tema nr. 9 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; — tema nr. 11 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 15 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 2 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 25 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 26 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore.

Se poate renunța la lecția de sinteză nr. 1 „Trăsături caracteristice și particularități ale dezvoltării societății capitaliste în diferite zone ale lumii” (1 oră).

II. La clasa a VIII-a, Istoria veche și medie a României: tema nr. 3 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 4 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 5 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 9 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 10 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 11 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 12 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 18 se va preda în 5 ore în loc de 6 ore.

Nu se va renunța la nici o lecție de sinteză.

III. La clasa a IX-a, Istoria modernă a României: tema nr. 4 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 5 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 7 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 8 se va preda în 6 ore în loc de 7 ore; tema nr. 9 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 10 se va preda în 7 ore în loc de 8 ore; tema nr. 11 se va preda în 6 ore în loc de 7 ore; tema nr. 12 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore.

Nu se va renunța la nici o lecție de sinteză.

IV. La clasa a X-a, Istoria contemporană a României, a mișcării muncitorești, democratice și revoluționare a P.C.R.: tema nr. 3 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 5 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 9 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 11 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 12 se va preda în 4 ore în loc de 6 ore; tema nr. 14 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 17 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore.

Nu se va renunța la nici o lecție de sinteză.

V. La clasa a XI-a, Probleme fundamentale ale istoriei patriei și P.C.R. (liceele de filologie-istorie și pedagogice): tema nr. 2 se predă în 2 ore în loc de 3 ore la liceul pedagogic și într-o oră în loc de 2 ore la liceul de filologie-istorie; tema nr. 5 se va preda în 5 ore în loc de 6 ore și în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 6 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore și în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 8 se va preda în 5 ore în loc de 6 ore și în 3 ore în loc de 4 ore.

VI. La clasa a XII-a, Probleme fundamentale ale istoriei patriei și P.C.R. (licee pedagogice și de filologie-istorie): tema nr. 9 se va preda în 5 ore în loc de 6 ore și în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 10 se va preda în 4 ore în loc de 5 ore; tema nr. 11 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 12 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore și în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 13 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore și în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 14 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore și în 2 ore în loc de 3 ore.

*) La liceele, pedagogice, din cele 8 ore de „recapitulare și la dispoziția profesorului” se va renunța la 2 ore.

VII. La clasa a XI-a, Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice și medievale (licee industriale și pedagogice): tema nr. 5 se va preda într-o oră în loc de 2 ore; tema nr. 6 se va preda într-o oră în loc de 2 ore; tema nr. 8 se va preda într-o oră în loc de 2 ore; tema nr. 11 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore.

VIII. La clasa a XII-a, Probleme fundamentale ale istoriei lumii moderne și contemporane: tema nr. 6 se va cupla cu tema nr. 8 și se va preda într-o oră; tema nr. 14 se va preda într-o oră în loc de 2 ore; tema nr. 18 se va preda într-o oră în loc de 2 ore.

O TEMĂ ȘI ZECE RĂSPUNSURI

CREȘTEREA EFICIENȚEI
STUDIULUI INDIVIDUAL

Formă de cea mai largă accesibilitate pentru pregătirea și continua perfecționare a cadrelor din toate domeniile de activitate, studiul individual constituie una din „rezervele interne” care — valorificată cu mai multă grijă — poate aduce o reală și importantă contribuție la realizarea calitativ superioară a sarcinilor actuale din domeniul învățământului. Consemnând în acest număr al revistei câteva preocupări ale organelor sindicale din învățământ, ale altor cadre didactice și ale directorilor unor case ale personalului didactic, privind creșterea eficienței studiului individual al personalului didactic. Fînd o formă obligatorie de perfecționare, înscrisă în Legea educației și învățământului, redacția își propune ca, în unele numere viitoare, să întreprindă câteva anchete pe tema studiului individual, solicitînd cititorilor — în acest scop — puncte de vedere, experiențe deosebite de urmat și, eventual, semnale critice.

● TIMIȘOARA

Prof. Claudia David, vicepreședinte al Comitetului Sindicatului învățămînt Timișoara.

La nivel de municipiu s-a hotărît organizarea, în toate grupele sindicale din școli, a unor discuții privind importanța perfecționării și susținerii perfecționării cadrelor didactice și măsuri concrete pentru antrenarea lor la toate formele de perfecționare. S-a început cu o sesiune de cunoaștere pe discipline în fiecare grupă sindicală s-a amenajat un **cașu metodic** privind informația la zi și noutățile bibliografice. S-a solicitat și concursul bibliotecarilor din școli pentru colțul metode și se intensifică munca cu bibliotecile din oraș.

La nivel de municipiu, au fost instituite brigăzi de control pentru constatarea preocupărilor cadrelor didactice, preocupări care vor fi analizate într-un studiu la plenary Comitetului sindical.

● SUCEAVA

Prof. Aglăia Măcean, organizatorul grupei sindicale de la Liceul „Ștefan cel Mare”.

În liceul nostru, studiul individual a fost valorificat în cadrul unor acțiuni ulterioare ca: mese rotunde, sesiuni de catedră și de cerc, auzindu-se pe următoarele teme: 1) Contribuția orelor de limba și literatura română la educația ateist-științifică a elevilor. 2) Caracterul formativ al orelor de limba și literatura română la învățămîntul seral. 3) Matematică: în legătură cu predarea noțiunii de limită, la cl. a XI-a. 4) Fizică: formarea deprinderilor de studiu și analiză a fenomenelor fizice la elevii cl. a IX-a prin utilizarea intensivă a laboratorului. 5) Chimie: modalități de aplicarea tehnologiei didactice moderne în rezolvarea de probleme. 6) Rezolvarea de probleme — criteriu de evaluare a însușirii cunoștințelor teoretice de către elevi. 7) La biologie: legile mendeleeviene în corelație cu noile descoperiri în genetica moleculară.

Membru de sindicat de la învățămîntul seral sînt preocupat de tema: folosirea celor mai potrivite metode și procedee de activizare a elevilor în timpul orelor de clasă și de transmitere cit mai sintetizatoare a noilor cunoștințe.

Prof. Maria Chindea, organizatorul grupei sindicale de la Liceul „Petru Rareș”.

Sînt de părere că perfecționarea pregătirii noastre politice și profesionale va fi mai eficientă dacă este susținută de un permanent și intens studiu individual, început în perioada premergătoare desfășurării tuturor acțiunilor și cursurilor de perfecționare. De la începutul acestui an școlar, am organizat în liceul nostru studiul individual, ținînd seama de specificul colectivului didactic și de necesitatea sprijinirii fiecărui coleg, atît în participarea activă la cursurile de perfecționare și la examenele de definitivare și de obținere a gradelor didactice, cît și în pregătirea zilnică și temeinică pentru fiecare lecție. De pildă, la nivelul catedrei de limba și literatura română, am întocmit o listă cu bibliografia minim necesară, în care am inclus lucrări politico-ideologice, de literatură psihopedagogică și metodică, precum și de specialitate. Vom valorifica studiul individual al acestor lucrări, a unor noutăți edito-

riale de specialitate, precum și a unor comentarii despre diferiți poeți și scriitori în cadrul sesiunilor catedrei noastre și cu ocazia unor schimburi de experiență, privind ridicarea calitativă a predării.

● TÎRGU MUREȘ

Prof. Emilia Albu, director al Casei personalului didactic.

Pentru asigurarea condițiilor de studiu individual al cadrelor didactice, prin grija inspectoratului școlar și a Casei personalului didactic, în unități școlare ale județului Mureș au fost întreprinse măsuri pentru perfecționarea cadrelor didactice de la toate treptele de învățămînt și la toate disciplinele. În baza programului trimestrial de activități s-au ținut, în zilele metodice, acțiuni de informare științifică, dezbateri, schimburi de experiență și activități demonstrative, simpozioane care oferă cadrelor didactice posibilitatea să-și etaleze experiența și eficiența muncii în nivelul de pregătire al elevilor. Prin biblioteca și serviciul de documentare ale Casei personalului didactic, au fost asigurate bibliografiile tematice, adnotări, referate, recenzii pe teme de pedagogie, psihologie, metodică și de specialitate, s-au întocmit cataloage de bibliotecă, a fost editat Buletinul de informare, în care se semnalează și noile apariții. A fost introdus de asemenea, caietul de studiu individual, a cărui eficiență e urmărită prin prisma rezultatelor dobîndite de elevi. Se vor analiza, prin sesiuni și simpozioane, teme unitare de cercetare, stabilite de inspectoratul școlar, ca: „Modalități de educare comunistă, militant-revoluționară a preșcolarilor și elevilor”, „Utilizarea metodologiei didactice adecvate învățămîntului liceal seral în scopul legării acestuia de producție”, „Metode și procedee de educare științifică, materialist-dialectică a preșcolarilor și elevilor”, „Metode și tehnici de muncă intelectuală”. Cadrele didactice au posibilitatea să aleagă și alte teme, specifice specialității și școlilor lor.

● BRĂILA

Prof. Stana Gheorghiev, președintele Comitetului Sindicatului învățămînt.

În vederea optimizării studiului individual al cadrelor didactice din municipiul nostru, am luat unele măsuri care să se soldeze cu rezultate concrete în grupele sindicale. Pentru ilustrare, din multitudinea de exemple pe care le-am putea da, oferim unul singur: La grupa sindicală de la Școala nr. 23, a fost înființat un **cabinet al învățătorului**. Aici sînt expuse extrase din lucrările de gradul I, bibliografii selectivă, pe publicații și tematici, planuri de lecții, grafice ale evoluției rezultatelor elevilor, în funcție de măsurile luate în baza listelor de greșeli tipice și individuale rezultate din lucrările de control și din alte teste. Pot fi consultate, de asemenea, caietele metodice ale comisiilor învățătorilor, caiete în care subiectele abordate, experimentate și confruntate cu realitatea colectivelor de elevi, fundamentate metodic și științific, permit generalizarea căilor ce s-au dovedit mai eficiente în munca cu elevii.

● CLUJ-NAPOCA

Educ. Tamara Chelaru, organizatoarea grupei sindicale de la Grădinița nr. 63 — Minăstur, Cluj-Napoca.

Responsabilul cu problemele profesionale din Biroul grupei sindicale are sarcina de a populariza și procura noile publicații de specialitate pentru a îmbogăți biblioteca personală a fiecărui cadru didactic. Recenziile acestor publicații se supun dezbaterii cu prilejul diferitelor acțiuni metodice. De asemenea, se consultă bibliografia existentă la Casa personalului didactic. Periodic, conducerea grădiniței și organizatoarea grupei sindicale discută cu cadrele didactice înscrise la grade și la cursurile de perfecționare despre respectarea planului de studiu individual. Studiul individual se axează și pe tematica consiliilor pedagogice.

● COMUNA TINCA-BIHOR

Prof. Moise Cotrău, președintele Comitetului Sindicatului învățămînt din localitate.

Am realizat în școală un **punct de documentare a cadrelor didactice**, care funcționează cu raft liber, unde sînt puse la dispoziție documentele de partid, materiale pentru învățămîntul politico-ideologic și pentru activitatea de răspîndire a cunoștințelor științifice. Sînt apoi reprezentate sintetic domeniile fundamentale ale cunoașterii umane, existînd sinteze privind istoria patriei și universală, literatura, filozofia, arta, etnografia, științele fundamentale etc. Tot aici se află programele și manualele școlare, metodici de specialitate, lucrări de pedagogie ș.a., oferind posibilitatea unei **informări operative**, la zi.

O atenție deosebită acordăm informării cadrelor didactice cu noutățile editoriale apărute. Prezentarea vitrinei noutăților și a unor recenzii de cărți, realizate cu concursul bibliotecarului școlii, se înscrie pe aceeași linie. Conducerea școlii a atras cadrele didactice, cu grade didactice, în alcătuirea de bibliografii selectivă, referate și studii pe diferite probleme interesînd școala. Am urmărit, apoi, felul în care cadrele didactice înscrise la grade didactice sau planificate la reciclarea parcurg bibliografia indicată pentru a le sprijini în această activitate și a evita munca în asalt ori neparcurgerea unor titluri, iar prin discuțiile de analiză a activităților asistate am abordat problematica conținutului studiului individual. Practica ne-a arătat că o **dezbateră asupra metodologiei studiului individual nu este nici de prisos, nici lipsită de interes** și are consecințe chiar dacă au fost exprimate puncte de vedere contradictorii.

● BUCUREȘTI

Prof. Ana Maria Teodorescu, președintele Comitetului Sindicatului învățămînt din sectorul 3.

Pentru studiul individual al fiecărui cadru didactic din sector, de un real folos ne sînt bibliotecarii din școli, mai ales acum, cînd biblioteca sindicatului nostru este în reorganizare. Cu ajutorul lor, pe specialități, sînt întocmite scurte prezentări ale principalelor lucrări din listele de recomandări bibliografice care însoțesc programele de perfecționare. Tot pe specialități, sînt alcătuite liste cu articole apărute în publicațiile de învățămînt și în buletinele de informare ale caselor personalului didactic. La sediul bibliotecii noastre au loc, periodic, dezbateri pe marginea cărților recomandate spre

studiu. Se înțelege, aceste dezbateri sînt tot pe specialități.

● ZALĂU

Prof. Emil Trif, directorul Casei personalului didactic a județului Sălaj.

În vederea sprijinirii studiului individual al cadrelor didactice, Casa personalului didactic din județul nostru pune la dispoziția acestora **catalogul aparițiilor editoriale**. Bilunar sau lunar, se întocmește o sinteză cu noutățile apărute, iar în Buletinul de informare și documentare al Casei personalului didactic se publică, trimestrial, lista cu noile editări. S-a redactat un buletin de informare suplimentar care cuprinde bibliografia pentru toate acțiunile prevăzute în programul anual al activității metodic-științifice. Au fost organizate în județ șase puncte de informare și documentare pedagogică și în special la nivelul filialelor Casei personalului didactic și al centrelor metodice. La Casa personalului didactic, **informația metodic-științifică este asigurată, diferențiat**, pentru profesorii de științe sociale, pentru profesorii de celelalte specialități, pentru cei ce lucrează în munca de îndrumare și control etc. Tot aici se află materiale necesare documentării în problema perfecționării tehniciilor de muncă intelectuală și a cercetării pedagogice. Prin grija filialelor societăților științifice, sînt procurate revistele pedagogice și de specialitate din țară și de peste hotare, se organizează expoziții cu cărți noi etc. **Inspecția școlară urmărește, de asemenea, studiul individual al cadrelor didactice, ținîndu-se seama de el în acordarea calificativelor de sfîrșit de an.**

● RÎMNICU-VÎLCEA

Prof. Gheorghe Simeanu, inspector școlar general al județului Vilcea.

Din numărul mare de preocupări privind stimularea studiului individual al cadrelor didactice din județul nostru, amintesc: indicația pe care am dat-o ca la nivelul fiecărei școli să se antetuiască cite un **program de pregătire a cadrelor didactice**. Programele acestea cuprind studierea unor lucrări din listele bibliografice indicate pentru cursurile de definitivare și de grade didactice. S-au luat măsuri ca unele cadre didactice să susțină, cu diferite prilejuri, informări științifice privind problemele studiate la specialitatea respectivă, atît în cadrul comisiilor metodice, cît și în cercurile pedagogice și în unele acțiuni ce au loc pe plan județean. Aș menționa, de asemenea, o serie de acțiuni organizate în acest trimestru care ajută la stimularea studiului individual al cadrelor didactice cum ar fi: **Consfătuirea profesorilor de biologie și agricultură ținută, recent, la Liceul agroindustrial din Drăgășani, pe tema: „Integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția, sarcinile școlilor”, ale cadrelor didactice de biologie și agricultură, în lumina cuvîntărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu la consfătuirile pe probleme de agricultură din august și septembrie 1981”.**

Cu învățătorii desfășurăm acțiuni pe linia orientărilor noi privind predarea matematicii la clasa a IV-a. De asemenea, în activitatea de îndrumare și control, inspectoratul școlar urmărește modul cum cadrele didactice se pregătesc, ce acțiuni sînt organizate la nivelul școlilor pentru desfășurarea în bune condiții a studiului individual. Urmărim, totodată, modul în care se studiază documentele de partid, cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, atît la învățămîntul politico-ideologic al cadrelor didactice, cît și în cadrul altor acțiuni care se organizează la nivel județean, precum și la nivelul unităților de învățămînt.

Grupaj realizat de
DIMITRIE RĂCHICESCU

O temă de cea mai mare actualitate — folosirea activă la lecțiile de la liceele serale a mijloacelor de învățămînt cu care sînt dotate școlile noastre! O temă pentru practica didactică, dar și o invitație pentru a primi la redacție articole despre experiența dobîndită!

Totul cu forțe proprii, totul original și eficient

Ca o mare carte despre iubirea de patrie ● Și apa aduce venit
● Un cabinet de științe sociale model ● Simplitate, bun gust

Scris cu satisfacție și cu plăcere despre Școala din comuna Botoroaga, județul Teleorman pentru că am văzut aici tradusă și materializată în concepție didactică și fapte concrete una din ideile și cerințele fundamentale ale școlii noastre: realizarea unui învățământ activ, modern prin aportul creator al învățătorului și profesorului, prin descoperirea și folosirea valorilor spirituale și materiale, a tuturor resurselor locale.

Totul la școala aceasta poartă pecetea originalității, totul este realizat cu forțe proprii într-o concepție proprie și totul înmagazinează zile și nopți de căutări febrile, epuizante, de bucurii și satisfacții nebănuite. (De câțiva ani școala nu a solicitat nici măcar un singur leu pentru dotare sau pentru alte nevoi). De aceea nimic nu s-a făcut fără un scop precis — cel al maximei eficiențe. Tehnica, cu tot arsenalul său de aparate, de piese — mai toate rod al creației și inventivității colectivului, unele dintre ele pe cale de a fi omologate — nu este expusă ostentativ, nu dă acea senzație de artificialitate, de „modernizare” cu orice preț ci se integrează firesc, eficient în procesul de învățământ, în întreaga activitate școlară și extrașcolară alcătuind un echilibru, o punte între tradițional și modern, între elementul uman și tehnic care permite colaborare, înțelegere mai largă, mai profundă.

Poate că tocmai care exprimă cel mai convingător această concepție este cabi-



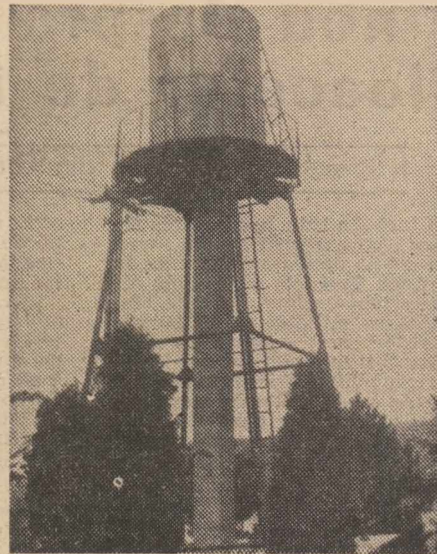
netul de științe sociale al școlii. Imaginativă o carte mare, multidimensională, (dacă ar putea fi așa ceva) extrem de sintetică în conținut dar care, parcursă, și-ar prezenta cronologic întreaga evoluție istorică, socială și economică a lumii și în care, ca reper principal integral organic în această evoluție universală, s-ar afla țara noastră. Sau, în loc de carte, o scenă concepută tehnic astfel încât să cuprindă, în spații reduse dar ingenios valorificate, întreaga istorie a omenirii. De fapt, cabinetul este, ca în toate școlile, într-o sală de clasă. Originală, sugestivă și eficientă este concepția, alcătuirea sa care înlocuiește manualul și orice alt material didactic. Elevii, din prima și până la ultima clasă găsesc aici tot ce este necesar pentru însușirea cunoștințelor de istorie, geografie, cunoștințe economice, pentru pregătirea lor politică și ideologică. Dar, mai ales, cabinetul înseamnă pentru ei o mare carte din care învață iubirea de patrie, de partid, de locurile natale.

În cabinet este comprimată sintetic, prin exemplificări sugestive, întreaga programă de istorie (nouă teme) de la toate clasele gimnaziale. Așezate pe panouri mobile (se schimbă de câte ori este nevoie) temele acestea — care alcătuiesc cursul istoric al patriei noastre — sunt completate de portretele tuturor domnitorilor începând cu Burebista (nu sunt tablouri stas ci fotografii realizate după sculpturi ale acestora găsite cu oarecare greutate și mult mai expresive, mai autentice), de tabele cronologice cu domnitorii din țările române și anii între care au domnit, de un alt panou cu titlul sugestiv „Banda timpului” — un instrument util pentru încadrarea cronologică a evenimentelor în ere, secole, ani. Aceste două panouri sint, de fapt, ușile unei nișe în care se află televizorul (economie de spațiu!) Pe un alt panou mobil este reprezentată evoluția istorică a României contemporane între anii 1950—1985 pe obiective și pe ramuri industriale. Pe partea opusă, panoul este folosit ca ecran pentru proiectii. Prezentului patriei și sunt destinate alte panouri ilustrând ho-

zărurile Congresului al XII-lea ale partidului pentru dezvoltarea diverselor ramuri de activitate, panouri cu evoluția prezentă și viitoare a județului și a comunei. Deosebit de original este însă sistemul de hărți — aproape cit un perete — realizat pe panouri care se pliază: două panouri, de suprafață, reprezintă harta politică a lumii cu principalele evenimente politice și sociale; trei panouri, în interior, înfățișează evoluția istorică a Europei, a țării noastre și a Asiei. Date istorice, evenimente sociale, monumente arheologice de cultură, totul este reprezentat sugestiv prin cifre, cuvinte, desen, culoare fantezie și mai ales, multă rigoare științifică. Sistemul acesta de hărți, unic deocamdată, va fi preluat și omologat. La toate acestea se adaugă mijloacele tehnice bogate, folosite rațional, eficient cu maximă economie de spațiu și timp. Inițiatorul acestui cabinet — și nu numai al său — este profesorul de istorie Constantin Delcea, directorul școlii. Autorii, executorii sint o mină de entuziaști între care învățătorul Anton Glăvan, profesorul Traian Brodeală, maestrul instructor Ion Călin și zecile de elevi pasionați de istorie și contaminați de febra creație, de entuziasmul dascălilor lor.

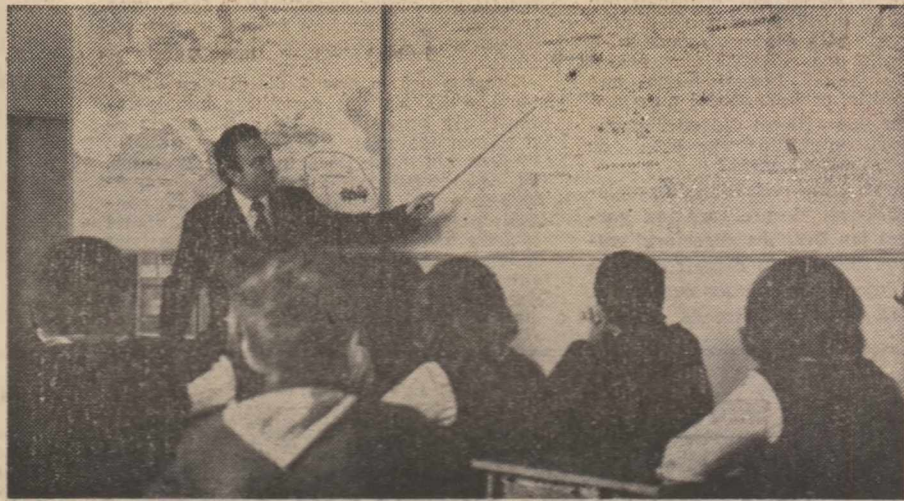
— Ce vedeți, s-a făcut în câțiva ani — îmi spune directorul școlii. De dimineața până noaptea târziu, uneori până în zorii zilei următoare. Numai materialul selectat a necesitat aproape doi ani. La o singură hartă am lucrat patru luni, dar cred că am făcut o treabă utilă.

Rezultatele acestor febrile activități creatoare, a permanentei căutări de soluții în folosul calității învățământului, a dotării școlii cu mijloace moderne necesare bunei sale funcționări le înțelegi în fiecare clasă, la fiecare învățător sau profesor: sisteme Verfiz de evaluare a cunoștințelor încă din primele clase, aparatură tehnică îmbunătățită prin soluții originale ale profesorilor (de exemplu, au înlocuit o piesă din plastic la aspectomat care, în mod obișnuit, se deteriorează repede și face imposibilă folosirea sa cu o altă, din metal, realizată în atelierul de lăcătușărie); cabinete și laboratoare de română, de matematică, fizică, chimie și biologie bine dotate cu ceea ce este util și eficient; atelierele de lăcătușărie, de croitorie, de tâmplărie, amenajate într-o arapă construită recent, asigură întreaga bază materială, făcând „minuni” din aproape nimic, (școala toată a fost de pildă împrejmuțită cu un gard executat din materiale metalice refolosibile dar altădată aruncate). Peste tot o propagandă vi-



zuală judicios gândită care transformă cureloarele și clasele în autentice locuri de pregătire politică, ideologică de informare la zi cu politica partidului și statului nostru. Și totul, cu un bun simț estetic, cu o simplitate și firesc desăvârșite. În afara școlii ca și în interior, la tot pasul ceva deosebit și, mai ales, curățenie perfectă. Se mindresc cu castelul de apă construit pe ruinele unei fântini abandonate timp de 25 de ani și care acum asigură școlii și altor instituții din comună — prin instalațiile realizate tot în ateliere — apă curentă. I se spune „școala care vinde apă”. Și apa aduce economii de câteva mii de lei pe an. Se mindresc de asemenea cu loturile de ceapă, de cartofi, cu tot ce cultivă după cele mai avansate reguli agronomice. Dar, mai cu seamă, sint mândri de prestigiul pe care școala îl are între cei 11.000 de locuitori ai comunei. De faptul că, an de an, datorită activității neobosite a învățătorilor și profesorilor săi — aproape toți născuți pe aceste locuri — elevii învață bine și foarte bine (anul trecut nu au avut nici un repetent la clasele I—IV și doar trei corigenți din 370 de elevi la gimnaziu) că din ce în ce mai mulți elevi își leagă viața și munca lor viitoare de cea a comunei.

MONICA ROBEA



Lista disciplinelor de învățământ la care se susțin teze trimestriale în anul școlar 1981 — 1982

I. La învățământul gimnazial

1. Limba română — clasele V—VIII; la școlile cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare se dă teză și la limba maternă. 2. Matematică — clasele V—VIII; 3. Istoria României — clasa a VIII-a.

II. La învățământul liceal și de maiștri

1. Limba și literatura română, clasele IX—XII, toate liceele. La liceele pedagogice se susține teză separat și la Gramatica limbii române. La liceele de filologie-istorie, la clasele a XI-a și a XII-a, învățământ de zi, se mai susține teză și la Gramatica și teoria literară, care va cuprinde subiecte de gramatică și teorie literară. La școlile cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare se dă teză și la limba maternă.
2. Matematică — clasele IX—XII — toate liceele.
3. Fizică — clasele IX—XII — toate liceele.
4. Chimie — clasele IX—XII — toate liceele.
5. Biologie — clasele IX—XII — la profilurile: industrial-agricol, silvicultură și exploatarea forestieră, chimie-biologie.
La profilul sanitar se vor susține teze

la biologie numai la clasele a XI-a și a XII-a.

6. Istoria modernă a României — clasa a IX-a — toate liceele.

7. Istoria contemporană a României, a mișcării muncitorești, democratice și revoluționare, a P.C.R. — clasa a X-a — toate liceele.

8. Economie politică. Politica economică a P.C.R. — clasa a XI-a, toate liceele, fără liceele de filologie-istorie și de artă.

9. Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice și medievale, clasa a XI-a — licee de filologie-istorie.

10. Filozofie — clasa a XII-a — toate liceele.

11. Probleme fundamentale ale istoriei lumii moderne și contemporane — clasa a XII-a — licee de filologie-istorie și pedagogice.

12. Geografie — clasele IX—XII — licee cu profil de istorie-geografie.

La instruirea practică, pentru toate liceele și la toate clasele se execută o probă practică de control trimestrială, cu excepția trimestrului I. Această probă are drept scop să verifice modul în care elevii și-au însușit cunoștințele și deprinderile de lucru în meserie, conform prevederilor programelor școlare de instruire practică.

La învățământul seral se susțin teze

trimestriale la aceleași discipline ca și la învățământul de zi.

III. Școli de maiștri

Disciplinele la care se susțin teze semestriale la învățământul de maiștri la anul I sint următoarele:

1. Organizarea și conducerea producției și a muncii și relații de muncă.

2. Cele două discipline de specialitate — tehnologice cu numărul total de ore cel mai mare din planul de învățământ.

La anul II de studii rămân aceleași teze stabilite în anul școlar 1980/1981, care corespund planurilor de învățământ în lichidare.

Anul internațional al persoanelor handicapate

Sesiuni de comunicare

1981



În cadrul desfășurării acțiunilor prilejuite de Anul internațional al persoanelor handicapate, în numeroase localități din țară au avut loc sesiuni de comuni-

cări, prilejuind un valoros schimb de experiență și de sinteză a experienței dobândite în școlile ajutoare.

După sesiunea de comunicare metodico-științifică intitulată „Valențe recuperatorii ale procesului instructiv-educativ în cadrul școlii ajutoare”, care s-a desfășurat cu mai multe luni în urmă la Băls, prin grija Inspectoratului școlar județean Olt, Casa personalului didactic, Comisia județeană de ocrotire a minorilor și Școala ajutoare din Băls, am primit la redacție programul unei alte sesiuni de comunicare, intitulată „Optimizarea recuperării preșcolarelor și elevilor handicapati”. Organizată de Inspectoratul școlar județean Timiș, Sindicatul din învățământ și Casa personalului didactic din Timișoara, sesiunea a cuprins în cadrul unor lucrări în plen și pe patru secții, un număr de 54 de referate și comunicări științifice primite cu deosebit interes de participanții la această manifestare științifică.

H.T.

Din nou despre integrarea mijloacelor de învățămînt

Raid-anchetă în școli din Cîmpulung-Muscel

Subliniem, încă din titlu, preocuparea redacției noastre de a reveni asupra unei teme căreia, nu o dată, i-am făcut loc în paginile revistei. Varietatea posibilității de diversificare a tehnologiilor didactice oferite de utilizarea mijloacelor de învățămînt, aportul lor sporit în comunicare. În activizarea și formarea elevilor sau în raționalizarea timpului de predare-învățare sînt argumente asupra cărora nu este necesar să mai stăruim. De temelnicia lor sînt convinse, la ora actuală, credem, toate cadrele didactice.

O altă idee, pe care, de asemenea, nu ne mai propunem s-o detaliem, este aceea că școlile noastre sînt bine utilitate cu aparatură didactică modernă. Nu există unitate de învățămînt în care să nu întîlnim amenajate sau în curs de amenajare cabinete, laboratoare dotate cu numeroase truse pentru lucrul individual al elevilor, seturi de filme, mulaje și diapozitive, discuri și planșe didactice.

Desigur, gradul de dotare diferă de la o școală la alta.

...Și dacă mijloace didactice avem și de utilitatea lor sîntem convinși cu totul, să vedem în ce măsură le folosim.

Chimie în absența demonstrațiilor practice

Școala nr. 2. Oră de chimie la clasa a VIII-a A, profesoară Antoneta Fianu. Lecția are loc în laboratorul de chimie al școlii. Un laborator spațios, cu mobilier adecvat, instalație de apă, de gaze, cu dulapurile pline de substanțe indispensabile predării și învățării unei asemenea discipline de învățămînt.

Am așteptat însă în zadar pînă la sfîrșitul orei, sperînd, de la etapă la etapă, ca prezența noastră în laborator să nu fie inutilă, ca acesta să nu rămînă simolu decor de predare „teoretică” a unei discipline cu un ațit de pronunțat caracter practic. Dulapurile cu substanțe au rămas închise, instalațiile neatînsse, atît de-a lungul verificării cunoștințelor anterioare (Sărurile acidului clorhidric) cit și pe tot parcursul predării lecției noi (Combinatiile clorului). Întrebată ce experiențe și-a propus să integreze în lecție profesoara mi-a răspuns că nici una. Cauza? Cu acidul clorhidric trebuie să lucrezi numai sub nișă de absorbție, or laboratorul nu o are. De acord. Dar, oare filmul didactic, diapozitivul nu puteau să ilustreze ceea ce elevii ar fi trebuit să vadă?

Este adevărat, buna pregătire de specialitate a profesoarei, despre care îmi vorbea profesorul Ion Dragnea, directorul școlii, se observă în felul în care îl conduce pe elevi în descoperirea noilor cunoștințe. Ce păcat însă că o oră întregă această

scriu numeroase formule, află doar teoretic de la profesoara lor (și ei trebuie să creadă!) cum se formează cutare substanță, cum se combină altele etc. etc.

În cabinetul directorului școlii discutăm problema nișei de absorbție. Da, se cunoaște acest aspect. I s-a spus deseori că este necesară. Aflăm chiar că școala are un fond de circa 40.000 lei pentru autodotare. Să sperăm că o parte din el vor fi cheltuiți pentru soorirea funcționalității laboratorului de chimie!

Între improvizație și... hazard

La Liceul de filologie-istorie îmi exorim dorința să asist tot la o lecție de chimie, la gimnaziu, (sperînd poate într-o comparație avantajoasă pentru această școală). Consult orarul împreună cu profesorul Mihai Răuțiu, directorul liceului. Sînt în orar două ore de chimie, la clasele a VII-a și a VIII-a, la care am putea asista. Dar nu o facem. Cauza am aflat-o numai pentru una dintre clase: profesoara Maria Chișu o suplimentează pe profesoara titulară, care este bolnavă. Conducerea școlii „s-a conștientizat” pe profesoara suplimentară, s-ar putea să avem surprize. Las gazdele să aleasă. O oră de anatomie la clasa a VIII-a B — profesor Ion Ștănelu care, de asemenea, suplimentează pe titulara cadetrelor.

Lecția are loc în laboratorul de biologie al școlii. Conținutul prezentației, date elevilor cu o tonalitate exasperat de înaltă nu începe încă pînă la sfîrșitul orei instalarea unei atmosfere de lucru orientate de conștientizare. Conținutul prezentației, dar profesorul pare „să se răbotoască” cu ei. După verificarea cunoștințelor anterioare, urmează un „Discuție-răspunde” caletă de rît și dictarea noilor cunoștințe (Anatomia aparatului digestiv), de parcă manualul nu le-ar cuprinde întregul.

Și profesorul dictează, iar elevii scriu la comanda marelui imitativ și așezat. Desenul de la tablă a cărui execuție ocupă o mare parte din minutele orei îl reproduce pe cel protejat din când în când cu ajutorul retroproiecției. În final, pentru fixarea noilor cunoștințe se face oarecî mult apel la memorare (copiii se facurea, firește, la noile denumiri) și oarecî puțin la logică.

După o oră, o scurtă discuție cu directorul școlii. Ne sînt dezvăluite bunele intenții ale profesorului de a fi „la zi” cu predarea materiei. Nu de bune intenții, credem noi, duce lînsă tovarășul profesor. Ci de ajutorul conducerii școlii, al colegilor, de o mai atentă îndrumare și un control mai sustinut — pînă la data vizitei noastre tovarășul profesor nu a fost asistat la nici o oră — ca să-și poată materializa aceste bune intenții în pregătirea și educarea elevilor, chiar dacă i-au fost încredințatei temporar.

Din nou biologie la clasa a VII-a. De data aceasta la Școala nr. 2 — profesoară Elisabeta Nicolescu. Lecția se desfășoară într-o sală de clasă numită impropriu cabinet (?) de biologie. Impropriu, nu pentru că nu s-ar afla la indicatorii maximi de dotare ai unui laborator, nu pentru că nu are mobilier sau instalații adecvate. Ci pentru că numerosul material didactic se află depozitat pe lingă pereți, într-o dezordine inexplicabilă. În acest cadru este și greu să găsești ceea ce cauți, mai ales cînd n-ai făcut-o înainte de oră. „Parcă aveam aici în cabinet o măseluță!” își aduce aminte la un moment dat profesoara, căutînd-o pe loc și negăsînd-o. „Are cineva un măr?” continuă dinșiua investigațiile, cerînd clasei un fruct pe care să demonstreze rolul de tăietori al incisivilor elevilor. Și dacă elevii nu aveau un măr?! Invitația profesoarei adresată elevilor, de a-și observa reciproc dantura în timpul orei provoacă ilaritate și rumoare.

Improvizația, găsirea soluțiilor pe loc, oricît de spontani am fi, nu pot aduce soorul de calitate dorit în pregătirea elevilor. Fiecare lecție se cere bine gîndită anterior momentului de desfășurare, astfel ca înterarea mijloacelor de învățămînt să fie firească, neostentativă, realizată la momentul potrivit și în concordanță cu scopul propus.

Experiența pozitivă există totuși...

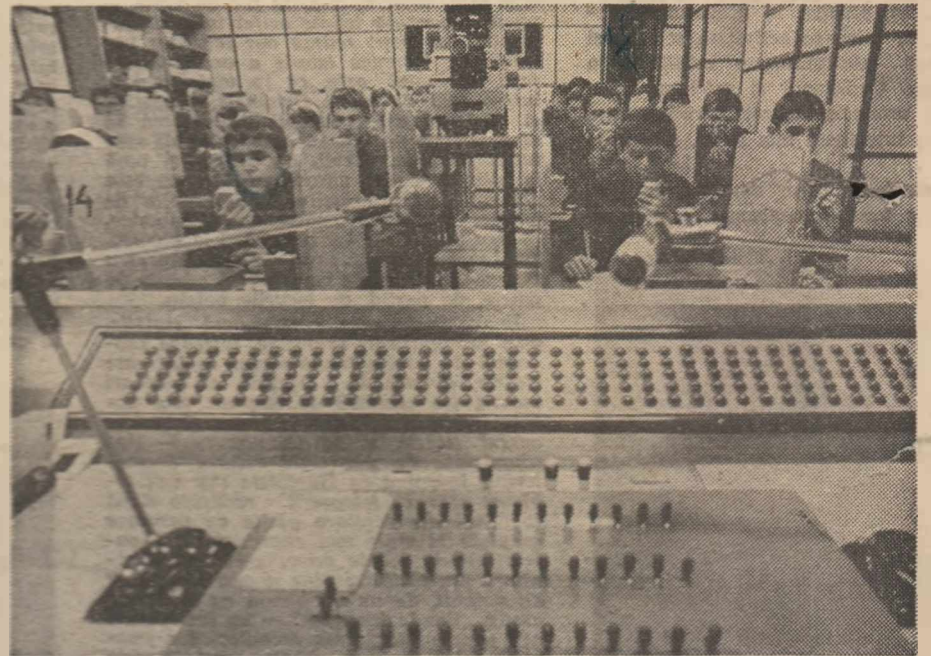
Ea se află tot acolo. La Liceul de filologie-istorie și la Școala nr. 2 din Cîmpulung. Și la alte școli din oraș și din ju-

deț. Dacă am început cu aspectele negative, consemnate pînă aici (pe care nu le-am epuizat: de pildă, n-am înțeles de ce majoritatea orelor la care am asistat s-a desfășurat ziua, cu lumina aprinsă și cu perdelele izolatoare bine trase, deși proiectilele au lipsit, sau de ce copiii se perindă, oră de oră, în laboratoare sau cabinete, dacă nici un mijloc didactic de aici nu este folosit), aceasta nu înseamnă, că ele predomină.

Dimpotrivă! În școlile vizitate majoritatea cadrelor didactice dovedesc că se pregătesc cu grijă pentru oră, își întocmesc fișe de lucru, cunosc dotarea școlii și selectează acele metode și mijloace adecvate conținutului modern, scopului formativ al acestuia. La unele dintre aceste ore am asistat (matematică, clasa a III-a: învățătoare Niculina Tudosescu de la Școala nr. 2; geografie, clasa a VII-a B: profesor Viorel Nițescu de la Liceul de filologie-istorie).

Pe o treaptă superioară de creație didactică s-au înscris activitățile la care am asistat cu prilejul recentului schimb de experiență cu directorii liceelor pedagogice din țară, care a avut loc în acest oraș. Lecțiile susținute cu această ocazie de către profesorii liceului gazdă au demonstrat că o activitate didactică de calitate nu are nimic cu improvizația și că, dimpotrivă, este necesar ca ora de clasă să fie minuțios pregătită, astfel încît să se constituie într-o rezultantă armonioasă dintre obiectivele, metodele și mijloacele didactice utilizate.

CORNELIA GÎRMACEA



Lecție în laboratorul fizic al Liceului din Beclean, județul Bistrița

INVĂȚĂMÎNTUL SERAL

Elevii, participanți activi la lecție

Recent, Secția de învățămînt-știință a Consiliului municipal București și Inspectoratul școlar al Capitalei, au organizat, la Liceul industrial nr. 28, un schimb de experiență pentru directorii și secretarii organizațiilor de partid din liceele bucureștene cu tema: „Preocuparea organizației de partid și a Consiliului de conducere din Liceul industrial nr. 28 pentru buna organizare și desfășurare a învățămîntului liceal-seral”.

În cadrul acestui schimb de experiență au fost prezentate formele și metodele adecvate de activitate în vederea creșterii eficienței procesului instructiv-educativ la învățămîntul seral, precum și preocuparea organizației de partid și a Consiliului de conducere din Liceul industrial nr. 28 pentru organizarea și desfășurarea învățămîntului liceal-seral.

De asemenea, s-a evidențiat necesitatea acordării unei mari atenții activității desfășurate cu elevii seraliști în laboratoare și cabinete, utilizării metodelor preponderent active, participative, precum și a unei mai bune sistematizări a materiei, făcîndu-se și asocieri cu unele aspecte din activitatea desfășurată în producție de elevi, în vederea însușirii din clasă a conținutului programelor și manualelor școlare.

S-a relevat și cerința abordării și soluționării mai ferme a problematicii educative în rîndul elevilor seraliști, precum și a realizării unei mai strînse conlucrări între școală și întreprinderi pentru îmbunătățirea frecvenței elevilor.

Pornind de la unele dintre aspectele puse în dezbatere, am făcut o vizită la Liceul industrial „Republica”.

Liceul „Republica” din Capitală are marele avantaj de a se afla în imediata apropiere a întreprinderii patronatoare, uzinele metalurgice cu același nume. Aceasta înseamnă înainte de toate — îmi spunea ing. Ilie Ivașcu, directorul liceului — o colaborare mai bună dinspre întreprindere spre școală care a dus, între altele, la o îmbunătățire a frecvenței (în unele clase sînt prezenți la lecție și peste 30 de elevi). Or, prezența masivă la ore înseamnă și succesul muncii de predare. Căci, dacă lecția, oricît de bună, se ține numai cu 10—12 elevi dintr-o clasă întregă — predarea nu a servit cu adevărat operelor instructive; iar cîteva mii de absente pe an școlar — bilanțul... prezenței la cursurile serale din unele licee în anul trecut înseamnă o cantitate imensă de cunoștințe lipsă din pregătirea acestei categorii

de tineri, pentru care se cheltuește nu doar de dragul de a li se elibera, la sfîrșit, niște diplome, ci pentru că societatea are nevoie de oameni efectiv mai bine pregătiți, pentru că în producție nu se mai poate altfel.

În această idee se acționează la Liceul „Republica”, în care frecvența destul de bună obținută la cursuri este dublată de efortul de a face ca elevii-muncitori să cîștige cit mai mult în pregătire, din fiecare lecție. Nu doar spectatori, ci participanți activi la lecții — la niște lecții bogate în conținut și cit mai adecvate condițiilor seralului — cam spre aceasta se tinde. Este ceea ce și reușește să realizeze, bunăoară, prof. Alecu Diaconu la matematică. Matematica, predată fără pasiune, într-o clasă cu elevi foarte obișniți, cum sînt de obicei metalurgiștii — ar

puta deveni plăcutoare. Dar „în minutele” prof. A. Diaconu ea devine un instrument de învățare a scrierilor, o gimnastică riguroasă a minții. Întrebările se succed altele, într-o logică fără cusur, pînă de fiecare dată „la problemă”, pe care clasa — dînzărită de vioiciunea, plăcerea de a lucra și... umorul suculent al dascălului! — se luptă să o rezolve. Nici o clipă nu este lăsată (ca, pentru „economisirea timpului”, în folosul conținutului, unele calcule reclamate de demonstrațiile de la tablă se fac parte la tablă, parte, paralel, în bănci). Mi-au plăcut cele cîteva rigori ale excelenței pedagogice: obținerea atenției maxime în cursul lecției, scrierea corectă și îngrijită, la tablă și în caiet, răspunsuri cu voce tare „ca toții să se audă și în ultima bancă”, repetarea și iar repetarea concluziilor pentru ca ele să fie reținute bine de la școală; lucrul cu toată clasa, nu numai cu cei ce se anunță; ajutor individual: profesorul găsește timp să lucreze pe la fiecare, să vadă cum lucrează, să-l ajute la nevoie. (Dar el are organizate și ore de consultații). De reținut felul în care își mobilizează elevii la treabă: „Ești tînăr, poți! — nu: „Știu că ești obosit, știu că n-ai timp să inveti”. așa cum obișnuiesc alții, cultivînd mentalitatea minime rezistențe.

Nici un prilej nu a pierdut profesorul de a arăta cit de frumoasă și interesantă este matematica. Și cit de plină de adevăr!

„Encore” și încă o dată „encore”. Așa aș numi metoda profesoarei de limba franceză, Magdalena Mărculescu — de care se folosește nu pentru a consuma timpul, ci în celebra pînză, el pentru a-i da o încălțare instructiv-educativă maximă. Profesoara ține la pronunția și scrierea corecte, lucru fundamental în învățarea limbilor străine scop în care cere elevilor să repete, după model, și iar să repete: sunete, cuvinte, propoziții, expresii — individual și, după caz, colectiv. Fiecare, dar absolut fiecare, este pus să citească (tare), să răsundă (clar) la întrebări să se și corecteze — dar și să mediteze la conținutul de idei, de imagini și de informație al textului, îmbogățindu-și astfel pregătirea de cultură generală. Această insistență și pentru scrierea corectă: exerciții, copieri, reamintirea regulilor ortografice (ca ele să se fixeze bine din clasă), verificarea, oră de oră, a muncii din calete.

O particularitate a elevilor seraliști este experiența socioprofesională mai accen-

tuată cu care pot judeca și analiza faptele și fenomenele de viață. Acest avantaj este exploatat cu îndeminare de către profesorul N. Predan (Economie politică) și ing. Cătălin Grigorescu (Organe de mașini). Discutînd cu clasa a XI-a despre economia țării noastre în etapa făturii societății socialiste multilateral dezvoltate, prof. N. Predan a făcut apel la ceea ce cunoașteau elevii prin contactul nemijlocit cu realitatea din uzină, din societate, prin lectura ziarelor, a documentelor de partid și de stat, de la învățămîntul ideologic etc. „Cum se manifestă în uzina dv. lupta pentru o nouă calitate?” „Ce importanță are pentru producția ei nivelul de pregătire al forței de muncă?” „Cum apreciați atitudinea cutare la locul de muncă?” „Ce reper-cuștumi ar avea ea dacă nu ar fi combătută la vreme?” ș.a. sau „De ce?” „Cum explicați?” „Nu e o contradicție?” etc. — Iată întrebări ce au revenit mereu în discuție pentru a-l stimula pe elevi să judece totul cu maturitatea politică ce-l caracterizează și să realizeze noi pași în cunoaștere.

— La zi, această lecție (Tipuri de fusuri) — mi-a spus ing. Cătălin Grigorescu — nu se poate face decît cu „piesele pe masă”, pentru a fi bine înțese de către elevi. Celor de la seral însă, care lucrează în mod obișnuit cu ele, le sînt familiare. Așa că, pentru ei, lecția trebuie altfel orientată decît la zi și altfel pot să obțin participarea activă la oră a fiecărui elev.

În consecință, discuția a decurs „ca între cunosători”, profesorul revenindu-i doar sarcina de a sistematiza cunoștințele, de a preciza și sublinia mai bine fundamentele științifice ale diverselor alcătuirii și moduri de funcționare, de a insista pentru înțelegerea exactă a reprezentărilor grafice, desenul corect și priceperea de a-l „citi” fiind de maximă importanță pentru muncitorul angajat în producția modernă.

Cu toate că elevii-muncitori erau „la ei acasă” la capitolul „Tipuri de fusuri” și în multe dintre problemele social-politice și economice contemporane — lecțiile, care au valorificat mesteșugul cunoștințele lor din practică, au reușit să le aducă un plus de competență în activitatea profesională și în aprecierea faptelor și fenomenelor din societatea noastră. În fond, acesta este și scopul școlarizării tinerilor muncitori, al eforturilor depuse de ei, de către profesori și de către stat.

STELA PREDESCU

Cursul

„Probleme fundamentale ale educației revoluționare, patriotice, socialiste a maselor, ale activității politico-ideologice a Partidului Comunist Român“

— Tematici și consultații orientative —

Publicăm în acest număr al revistei, o tematică pentru dezbaterile din luna noiembrie și o consultație pentru dezbaterile din luna decembrie, astfel încît, începînd cu luna viitoare în fiecare număr al revistei vom publica tematică sau consultații pentru luna imediat următoare, creînd — prin aceasta — posibilități mai largi de studiu și conspectare a lucrărilor recomandate.

Tema 2 : „Conceptul de patriotism în viziunea Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Caracteristicile de bază ale patriotismului revoluționar al comunistilor. Sarcinile organelor și organizațiilor de partid privind educarea maselor în spiritul patriotismului“.

PLAN PENTRU STUDIU INDIVIDUAL ȘI DEZBATERI

1. Conceptul de patriotism ; caracteristicile de bază ale patriotismului
2. Concepția Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, privind patriotismul revoluționar socialist
3. Sarcinile organelor și organizațiilor de partid privind educarea maselor în spiritul patriotismului
4. Rolul școlii în educarea patriotică a tinerei generații

TEMATICA

1. Conceptul de patriotism ; caracteristicile de bază ale patriotismului

— Patriotismul constituie un complex de sentimente, convingeri, atitudini și comportamente privind tradițiile și progresul țării. El exprimă dragostea și devotamentul față de patria străbună, față de propriul popor, hotărîrea de a apăra independența și libertatea patriei și a poporului.

— Patriotismul are un caracter concret-istoric și de clasă ; a apărut pe treptele timpurii ale evoluției societății, s-a conturat mai precis în perioada formării popoarelor, iar în epoca constituirii națiunilor a dobîndit o semnificație deosebită. Adevăratele purtătoare ale patriotismului, cele care, jertfindu-se, au apărut patria, au fost masele populare.

— Patriotismul exprimă relația individului cu mediul etnico-natural, politic și cultural în care trăiește și se formează ca personalitate ; el exprimă intercondiționarea individului cu societatea, legătura în ineluctabilă, conștiința apartenenței la patria și poporul din care face parte.

2. Concepția Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, privind patriotismul revoluționar socialist.

— Patriotismul revoluționar socialist reprezintă continuarea și dezvoltarea patriotismului maselor — în condițiile orînduirii socialiste. Preluarea tradițiilor progresiste patriotice, generalizarea lor la scara întregii societăți, îmboșătirea lor cu valorile proprii noii orînduirii.

— El implică acțiunea, participarea conștientă și devotată a oamenilor muncii la îndeplinirea exemplară a sarcinilor construcției socialiste, la progresul și prosperitatea patriei.

— Patriotismul revoluționar socialist este o expresie a conștiinței revoluționare, o îndatorire de onoare a fiecărui om al muncii față de societatea în care trăiește și muncește, fiind incompatibil cu orice discriminare națională cu inegalitatea în drepturi a tuturor membrilor societății. El se formează în decursul unui proces educațional complex ce începe din copilărie.

— Patriotismul revoluționar socialist formează o unitate dialectică cu solidaritatea internațională, atît în planul conștiinței, cît și în cel al politicii. Ambele principii sînt adevărate forte motrice ale luptei pentru eliberarea națională și socială a popoarelor, pentru lichidarea anarhiei economice, pentru făurirea noii ordini internaționale.

— Patriotismul revoluționar socialist implică o atitudine critică față de cosmopolitismul contemporan, față de tendințele de disprețuire a valorilor propriului popor și de exaltare nejustificată a altor valori ; intransigență față de concepțiile și acțiunile șovine, rasiste, hegemoniste vehiculate în lumea contemporană.

3. Sarcinile organelor și organizațiilor de partid privind educarea maselor în spiritul patriotismului

— Educarea tuturor cetățenilor patriei, indiferent de originea lor etnică, în spiritul dragostei față de patrie și popor, în spiritul apărării cuceririlor sale istorice — constituie un obiectiv central al activității politico-ideologice.

— Cunoașterea și prețuirea istoriei, a luptei poporului pentru libertate națională și dreptate socială, cinstirea faptelor eroice ale înaintașilor prețuirea valorilor autentice ale trecutului sînt îndatoriri patriotice, sarcini ale activității politico-ideologice.

— Organele și organizațiile de partid au datoria de a folosi întregul sistem al for-

melor organizatorice existente și multiplele mijloace de influențare politico-educative de care dispun în scopul formării, consolidării și dezvoltării conștiinței patriotice revoluționare a fiecărui cetățean.

— Organele și organizațiile de partid, organizațiile de tineret, organizațiile de masă și obștești din cadrul Frontului Democratiei și Unității Socialiste, instituțiile culturale-educative, arta, literatura, presa, radioul și televiziunea, opinia publică — au menirea de a facilita cunoașterea realizărilor orînduirii socialiste, a marilor transformări economico-sociale petrecute în România socialistă.

— Obiectivul central al activității politico-ideologice rămîne cunoașterea politicii interne și externe a partidului și statului, a Programului făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, cultivarea sentimentului răspunderii față de valorile autentice ale trecutului, față de prezentul și viitorul patriei, sădirea convingerii de a face totul pentru îndeplinirea politicii partidului și statului, pentru ridicarea patriei pe noi trepte ale progresului și civilizației.

— Organele și organizațiile de partid trebuie să-i educe pe tineri în spiritul combaterii teoriilor și acțiunilor ce pun sub semnul îndoielii valorile patriotice, socialiste.

— Educarea în spiritul solidarității cu popoarele ce luptă pentru independență, cu forțele progresiste, democratice din lumea întreagă constituie, de asemenea, un obiectiv al activității educativ-patriotice a organelor și organizațiilor de partid.

4. Rolul școlii în educarea patriotică a tinerei generații

— Școala are ca principală sarcină formarea forței de muncă a țării, necesară tuturor domeniilor de activitate ; misiunea ei este să asigure procesul instructiv-educativ, încorporînd, în acest proces, conștiința telului suprem al muncii — ca expresie concretă a patriotismului, și anume, înflorirea patriei.

— Educația patriotică se face permanent și prin toate laturile activității școlare. Lecția rămîne modalitatea principală a educației — la toate obiectele. Menirea cadrului didactic este de a cultiva și de a dezvolta valențele patriotice ale procesului instructiv, potențînd posibilitățile pe care le oferă lecția, manualul, muzeul, excursia ș.a.m.d.

— O condiție importantă a „reusitei“ în formarea și dezvoltarea conștiinței patriotice rezidă în sesizarea locului central pe care îl ocupă, în conștiința elevului, patriotismul — nucleul în jurul căruia se polarizează toate valorile societății noastre.

MIHAI ARSENE

BIBLIOGRAFIE

1. Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, Ed. politică, 1979, p. 27—51, 125—128, 197—198 și 205—207.
2. Nicolae Ceaușescu, Raportul Comitetului Central cu privire la activitatea Partidului Comunist Român în perioada dintre Congresul al XI-lea și Congresul al XII-lea și sarcinile de viitor ale partidului, București, Ed. politică, 1979, p. 80—89 și 99—101.
3. Nicolae Ceaușescu, Expunere cu privire la activitatea politico-ideologică și cultural-educativă de formare a omului nou, constructor conștient și devotat al societății socialiste multilaterale dezvoltate și al comunismului în România, București, Ed. politică, 1976, p. 43—44, 91—105.
4. Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la Congresul educației și învățămîntului, București, Ed. politică, 1980.
5. Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la marea adunare populară din municipiul Craiova, în „Scîntela“ din 16 septembrie 1981 și în „Tribuna școlii“ nr. 231 din septembrie 1981.

Tema 3 : „Munca — îndatorire fundamentală a fiecărui cetățean, trăsătură definitorie a fizionomiei moral-politice a omului nou. Sarcinile organelor și organizațiilor de partid în educarea maselor în spiritul cultului față de muncă, întărirea ordinii și disciplinei“.

I. Munca — îndatorire fundamentală a fiecărui cetățean, trăsătură definitorie a fizionomiei moral-politice a omului nou.

II. Căi și modalități politico-educative folosite de organele și organizațiile de partid pentru întărirea ordinii și disciplinei.

Munca prin înseși valorile și semnificațiile sale constituie factorul fundamental al dezvoltării economico-sociale, al formării omului nou.

Ca valoare supremă, definitorie a societății noastre, omul se realizează în și prin muncă. În sens antropologic, Fr. Engels avea dreptate cînd spunea că „Munca l-a creat chiar pe om însuși“. Ca forță de muncă în acțiune, ca schimb activ de activități dintre om și natură munca doare înseamnă gradul general de dezvoltare al forțelor de producție, al sistemului social-politic. „Prima condiție de bază a întregii vieți omenești este munca, încît într-un anumit sens, se poate spune că munca l-a creat pe om, munca dovedindu-se factorul cel mai eficient de educare a omului, de formare a trăsăturilor sale etice, a profilului său spiritual“. De trîncinția și eficiența muncii depinde hotărîtor sporirea avuției naționale și pe această bază creșterea standardului de viață materială și spirituală a poporului, a fiecărui om al muncii, dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

Evoluția societății omenești a fost, este și va fi determinată de efervescența muncii, de perfecționarea permanentă a tehnologiilor, cunoștințelor profesionale, de cultură generală, de valorificarea superioară a resurselor materiale și umane. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „Societatea pe care noi o edificăm este o societate a muncii, în care fiecare cetățean trebuie să participe activ în domeniul pentru care s-a pregătit, la opera generală a poporului“. Ca societate a muncii, a creației libere, societatea noastră oferă condiții optime de muncă și de viață, de împlinire a omului pe multiple planuri, de învățare și perfecționare a cunoștințelor la nivelul imperativelor revoluției tehnico-științifice contemporane, ale spiritualității naționale și universale.

Munca a stat și stă la baza împlinirii personalității umane, a artei și culturii, a progresului economico-social. În muncă au apărut și s-au dezvoltat normele morale și estetice, s-au cristalizat principii, relații sociale. De calitatea muncii depuse depinde calitatea conștiinței umane și universale și invers. În societatea noastră munca este și trebuie să fie înțeleasă ca necesitate vitală, lăuntrică, ca înțelegere majoră, deliberată ca o cerință supremă de autorealizare și autoîmplinire, de autocreație individuală și colectivă.

Participînd activ, responsabil la îndeplinirea Programului partidului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare a României spre comunism, a sarcinilor ce revin din planul național unic de dezvoltare economico-socială a țării, omul s-a format, se autorealizează și autodepășește, a transformat și transformă natura, umanizează relațiile sociale, societatea în ansamblu ei. Această participare însă nu se face haotic, la nivelul bunului plac, al liberului arbitru, ci în mod organizat, științific, disciplinat.

Ca expresie a eliberării muncii de exploatare, a instaurării proprietății socialiste, a caracterului general și obligatoriu al muncii, asigurării dreptului îndestruibil al fiecărui membru al societății la muncă și la aceste valențe din cele mai nobile și generoase, fac din ea criteriul fundamental al personalității umane individuale și colective. Și ca un corolar al tuturor acestor elemente noi, calitative, se înscrie și îndatorirea patriotică, politică, morală a fiecărui om a desfășura o muncă utilă, de a face totul, orice efort sau chiar sacrificiu pentru realizarea eficienței a sarcinilor. În acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu arată necesitatea de a educa „pe toți cetățenii, și în special tineretul, în spiritul cultului față de muncă, față de munca desvovărată de exploatare din societatea noastră, singura sursă a progresului și prosperității poporului nostru, a națiunii noastre socialiste, mijlocul principal de afirmare a talentului și forței creatoare a tuturor cetățenilor, de manifestare a personalității și autoperfectare morale a fiecăruia“.

Referindu-se la valoarea esențială a muncii și evoluția societății, secretarul general al partidului arată „întreaga dezvoltare a lumii este rezultatul evoluției neîntrerupte a naturii și universului, precum și rezultatul muncii omului, al largirii orizontului său de cunoaștere. Prin muncă și gândire, omul s-a format pe sine și s-a autoperfectat mereu, transformînd totodată natura și societatea conform acestei viziuni revoluționare, realității însăși, nu există fenomene ce nu pot fi cunoscute, ci ramuri care nu au fost încă cunoscute, dar pot și vor fi cunoscute prin munca și gîndirea omului“.

Integrarea socioprofesională implică o înaltă pregătire profesională, manifestarea spiritului de creativitate, de inventivitate, responsabilitate pleneră în îndeplinirea exemplară a sarcinilor, participarea la elaborarea și îndeplinirea în cadrul democrației și autoconducerii muncitorești, a măsurilor politico-organizatorice, tehnico-științifice. Astfel de imperative presupun mari eforturi, o înaltă răspundere în ridicarea permanentă a cunoștințelor și pregătirii profesionale, teoretice și practice, în dezvoltarea spiritului de ini-

țiativă, inteligență, a aptitudinilor specifice constructorului socialismului și comunismului.

Imperativele producției moderne, ale revoluției tehnico-științifice contemporane implică formarea și dezvoltarea gîndirii economice, conștientizarea ridicării muncii la parametri tehnico-economici, calitativ superiori. Astfel, în industrie, construcții, transporturi agricole, instituțiile de învățămînt și cultură, în toate locurile de muncă, una din sarcinile expresive o reprezintă perfecționarea pregătirii profesionale. Reușita perfecționării pregătirii pentru muncă, pentru viață depinde hotărîtor de răspunderea cu care factorii investiți de partid și de stat, de societate acționează în acest sens. Răspunderea în practică a acestei necesități se găsește într-o relație dialectică cu organizarea și desfășurarea unor concursuri pe meserii, olimpiade pe obiecte de învățămînt, cu participarea maselor la creșterea tehnico-științifică în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României“ în strînsă legătură cu cerințele producției, reducerii importurilor, creșterii competitivității produselor românești pe plan internațional, cunoașterea și extinderea experienței înaintate, a inițiativelor muncitorești, realizarea în cele mai bune condiții a cerințelor Legii nr. 2 din 1971 cu privire la perfecționarea cunoștințelor profesionale.

II. Căi și modalități politico-educative folosite de organele și organizațiile de partid pentru întărirea ordinii și disciplinei.

Ordinea valorilor în societatea noastră socialistă nu mai este dată de poziția socială, de starea familiei, averii, ci de cantitatea și calitatea rezultatelor muncii depuse, de măsura în care fiecare membru al societății valorifică în interesul societății, în mod superior resursele materiale, toate posibilitățile și disponibilitățile sale creatoare. Personalitatea umană este dată de contribuția reală a acestuia la înflorirea patriei, la soluționarea operativă, eficientă a marilor probleme cu care se confruntă societatea, fiecare colectivitate umană.

Edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate și pregătirea condițiilor trecerii la comunism, presupun o om nou, multilateral dezvoltat, cu o gîndire armonioasă și echilibrată, cu un comportament plin de responsabilitate, pătuns de cea mai înaltă disciplină. Ordinea și disciplina sînt atribute fundamentale ale realizării integrale, în condiții de înaltă eficiență a sarcinilor, a hotărîrilor de partid și a legilor țării. Ordinea și disciplina presupun o înaltă și fecundă responsabilitate, maturitate politică.

Responsabilitatea moral-politică, disciplina nu sînt concepte abstracte, atemporale, rupte de interesele naționale ale colectivității umane, ci concrete, revoluționare, reprezintă un element de ordin spiritual care stimulează și determină în cel mai înalt grad îndeplinirea răspunderilor și obligațiilor, bază unică de creștere a contribuției la ridicarea patriei pe noi culmi de civilizație, de emancipare. Responsabilitatea comunistă, disciplina de partid, de producție, disciplină numai socialistă conștientizată presupun, necesitatea ca fiecare individ să respecte principiile, normele și obligațiile sociale promovate de societate, de partid, să-și aducă o veritabilă și originală contribuție la dezvoltarea acestora în consens cu legile determinismului economic, politic, social.

Socialismul asigură condiții tot mai bune pentru perfecționarea și autoperfectarea omului, pentru transformarea cerințelor responsabilității sociale, politice, în convingeri individuale ferme, în fapte de conștiință autentică. Transpunerea în practică a Programului partidului și a mărețelor obiective economico-sociale elaborate, fundamentale și stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R. presupune dezvoltarea unei noi discipline. Noua disciplină implică imbinarea armonioasă în mod conștient a intereselor personale cu cele generale, capacitatea fiecărui membru al societății de a se dăruii cauzei socialismului și comunismului, de a lupta pentru fericirea întregului popor. „Firea omului — spunea Marx — este astfel alcătuită încît el nu poate ajunge la desăvîrsire decît muncind pentru desăvîrsirea semenilor săi, spre binele lor. Omul care muncește numai pentru sine poate ajunge un savant celebru, un mare înțelept, un excelent poet, dar niciodată un om desăvîrșit, un om cu adevărat mare“.

Factorul care mobilizează omul, îl face mai bun, mai drept, mai activ și util societății este munca. În opoziție cu egoismul, individualismul, parazitismul, lenea, trîndăvia, chiulul, superficialitatea, cu disprețul față de valorile provenite din muncă, societatea noastră, partidul, acordă cea mai mare însemnătate hărniciei, spiritului de inițiativă și de cutezanță în procesul muncii, al creației.

CONSTANTIN RĂDUCU

(Continuare în pag. a 10-a)

- 1) K. Marx, Fr. Engels, Opere complete, vol. 3, București, Ed. politică, 1966, p. 190.
- 2) Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate“, vol. 6, București, Ed. politică, 1971, p. 661.
- 3) Nicolae Ceaușescu, Raport la Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român, București, Ed. Politică, 1979.
- 4) K. Marx, Fr. Engels — Scrieri din tinerețe, București, Ed. politică, 1968, p. 8.

Tema 3 : „Munca — îndatorire fundamentală a fiecărui cetățean, trăsătură definitorie a fizionomiei moral-politice a omului nou. Sarcinile organelor și organizațiilor de partid în educarea maselor în spiritul cultului față de muncă, întărirea ordinii și disciplinei”.

(Urmare din pag. 9)

Responsabilitatea adevărată, ordinea și disciplina, atitudinea înaintată față de muncă se valorizează, se apreciază ca etalon, ca modele numai atunci când se transformă în mod real în procese concrete, în spirit de organizare științifică a producției și a muncii, în combativitate și intransigență revoluționară împotriva oricărei manifestări inapoiate, a lipsei de răspundere în îndeplinirea sarcinilor. Spiritul de ordine și disciplină, de responsabilitate înseamnă o luptă activă și permanentă pentru creșterea competenței, probității profesionale, tehnico-științifice, politico-morale, a dovedii exigență față de sine și de alții, originalitate în gândire, intoleranță față de rutină, birocratism, conformism, crearea unui puternic curent de opinie împotriva oricăror manifestări care aduc daune economiei naționale, intereselor poporului.

Ordinea și disciplina sînt opusul dezordinii, liberalismului, anarhismului. Tocmai de aceea întreaga activitate educațională, opinia publică au îndatorirea să acționeze pentru combaterea și înlăturarea tuturor manifestărilor contrare principiilor socialismului, ale eticii și echității socialiste. Aceasta înseamnă să întărim cinstea, corectitudinea, principalitatea, modestia, răspunderea comunității în îndeplinirea exemplară a sarcinilor, să combatem cu toată fermitatea pe toți aceia care încalcă legea, ordinea stabilită, disciplina muncii.

Spiritul de ordine și disciplină se educă, se formează, se promovează. Factorii care realizează această educație nu pot fi alții decît organizațiile de partid, sindacatul, U.T.C., școala, colectivul de muncă și care fiecare membru al societății face parte. Ca să cultivi însă aceste valori, aceste cerințe de importanță majoră ale societății socialiste, este nevoie de o succesiune de acțiuni ideologice, politico-educative, cultural-științifice, care să le permanentizeze, să le conștientizeze, să determine pe fiecare om al muncii să le împlească și să le aplice.

Disciplina, ordinea, răspunderea în muncă, în viața social-politică ca valori social-politice morale, excludă orice spiritul rutinier, lipsa de gândire, conformismul. Uneori te mai întilnești cu oameni care — spre exemplu — chiar dacă au executat prost o lucrare, nu-și fac datoria profesională, le motivează prin faptul că au respectat o instrucțiune, o hotărîre, o lege etc. care datează de mai mulți ani, și care din motive nu au fost abrogate. În această situație omul nu are dreptul să fie indiferent, să stea în expectativă, ci are nevoie este obligat să gîndească, să dovedească simț cutezător, să fie mereu în alertă, însetat de nou, să lupte împotriva a tot ce este vechi, perimat, ce reprezintă frînă împotriva dez-

voltării. Căci viața, o lege sau alta, o hotărîre, nu dau decît cadrul general, orientări de bază; ele nu pot surprinde totalitatea aspectelor individuale. De aceea, atitudinea desuetă a unora de a-și acoperi lipsa de gândire, de raționament logic, de spirit de inițiativă prin existența unor reglementări deșăurate trebuie combătută, înlăturată.

Dar cum să educăm, cum să facem ca fiecare om al muncii, tînar, elev și student, șom al patriei, să-și înțeleagă perfect răspunderile, să fie disciplinat, ordonat, responsabil, eficient în tot ce gîndește și face? Desigur, din acest punct de vedere avem ca linie generală, fundamentală de orientare documentele programatice ale partidului și statului nostru, opera de proporții istorice a cîtororului de țară nouă, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, hotărîri, legi, instrucțiuni, regulamente de ordine interioară, programe și planuri de măsuri. Toate acestea la un loc însă nu se realizează de la sine, ci prin intermediul factorilor educaționali. Măiestria aplicării cerințelor ce rezultă din aceste documente programatice, comenzi sociale, depline hotărîri de fiecare factor cu răspundere din domeniul educației; al formării și dezvoltării conștiinței socialiste, a omului nou.

A instrui, a educă, a forma puternicele convingeri de proprietar, producător și beneficiar al rezultatelor muncii fiecărui membru al societății înseamnă o înaltă răspundere, dragoste față de oameni. Școala unde se formează și se probează ordinea și disciplina, răspunderea, curajul, inițiativa, este praxiul social, munca. De aceea, credem noi, analize, materialele, acțiunile cu caracter metodologic, conștientă modalități în care comunității, toți cetățenii și membrii ei își îndeplinesc obligațiile — atunci generale, sodine de birou, secretariat plănare, schimburi de experiență, conferințe, firme, lucrări sociologice, psihopedagogice etc. — trebuie să aibă un înalt caracter, un caracter principial, în abstract, educativ, combativ.

Avușim îndatorirea beneficiarilor partidului și statului, legilor țării a celor două Decree ale Comitetului de Stat al R.S.R. cu privire la combaterea tendințelor de supraproductivitate cu produse agricolo-industriale, autoconsumului și autoconsumivității a societății și se discută din responsabilitate în cadrul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, din planul național unde de dezvoltare economică — socială a țării, din conștiința școlii, labora, cinstit și eficient, promovă o muncă ordnată, înaltă de creșterea nașterii și dezvoltării revoluționare, a dezvoltării responsabilității, ordine și disciplinei. Or, educația revoluționară și conștientă socială din țara noastră stăruie să promoveze conștientă celor peste 2 milioane de elevi și a celor peste 2 milioane de profesori și studenți și aplicarea în practică a prevederilor acestor documente.

Colaborarea școală-organizația U. T. C.

Pregătirea politico-ideologică a elevilor, o acțiune continuă

În spiritul și pe baza Programului, a Codului principiilor și normelor muncii și vieții comunistilor, ale eticii și echității socialiste, organizațiile U.T.C. din școlile județului Tulcea au desfășurat ample și variate acțiuni în sprijinul cunoașterii, însușirii și aplicării în viață de către elevi a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a obiectivelor stabilite de partid în întregul proces de dezvoltare și perfecționare a vieții sociale și politice. Sistemul de pregătire politică al U.T.C. din școli — învățămîntul politico-ideologic, informarea politică, dezbaterile, simpoziioanele, mesele rotunde, curcurile de dezbateri, propagandă audio-vizuală — a urmărit ca toți elevii noștri să înțeleagă dimensiunea politică a necesității de a studia permanent și temeinic, de a se pregăti pentru muncă și viață. Cuvîntările magistrale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, îndemnul și chemările repetate adresate organizației revoluționare a tineretului, tinerii generații la Congresul al XI-lea al U.T.C. și cadrelor didactice la Congresul educației și învățămîntului, au găsit un vibrant răsănit în inimile celor aflați pe băncile școlii. Obiectivele și sarcinile organizațiilor de tineret ale elevilor s-au concretizat în măsurile stabilite prin programul activităților politico-ideologice, tehnico-științifice, cultural-educative și sportive, realizat împreună cu Inspectoratul școlar și Consiliul județean al organizației pionierilor. În funcție de aceasta, la nivelul fiecărei școli au fost întocmite trimestrial programe comune de activități ale comitetelor U.T.C. și conducerii școlilor.

Informările politice curente au fost organizate sub formă de dezbateri, au fost invitați periodic activiști de partid și de stat care au explicat elevilor esența și conținutul unor fenomene politice contemporane aflate pe plan intern și internațional urmărind, totodată, însușirea de către cadre didactice și elevi a documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R. a expunerilor secretarului general al partidului și aplicarea în practică a prevederilor acestor documente.

Cu caracter direct al birourilor organizațiilor de partid din licee s-a realizat și lucrarea dirigintilor, a propagandistilor cu probleme de fond privind desfășurarea eficientă a oricărui de informare politică. La inițiativa Comitetului județean de școli, pe parcursul anului școlar au fost organizate activități care au îndrumat și controlat îndeaproape pregătirea cadrelor didactice și a elevilor pentru aceste activități. Trebuie să menționăm rezultatele bune obținute în buna organizare, desfășurare și finalizare a acestei forme de învățămînt politico-ideologic în Liceul industrial nr. 2 și Liceul pedagogic din Tulcea, Liceul industrial din Isaccea și din Măcin, școlile din Greci, Tereșoaia, Cerna, nr. 5 și 18 din Tulcea ș. a. Un rezultat l-a constituit nereschitarea sau eficiența activității și informării politice de sinteză de la sfîrșitul fiecărui trimestru școlar la toate școlile școlare cu treapta I.

Organizarea învățămîntului politico-ideologic U.T.C. a urmărit să realizeze o mai bună cunoaștere între oricărui de științe sociale și formele specifice concentrării U.T.C. de pregătire politico-ideologică a elevilor. Un instrument de lucru de cea mai mare însemnătate, alături de cadre didactice și elevi și pentru elevi l-a constituit consultarea permanentă a textelor, editate de C.C. al U.T.C., în scopul asigurării cu învățămîntul politico-ideologic U.T.C. Consultările și materialele de sinteză la lecturile prezentate în „Știința tineretului” au permis o pregătire individuală superioară, o participare eficientă în cadrul dezbaterilor sau în pregătirea unor referate în cadrul unor teme de studiu. Organizațiile U.T.C. s-au preocupat ca, lunar, elevii să-și reînnoiască abonamentele la presa pentru tineret, acordîndu-le atenție studiului acestora în internate, informării acestor tineri prin vizionarea emisiunilor tv., întîlnirilor cu lectori ai U.T.C. etc.

Numărul foarte mare de calificative superioare acordate elevilor seriozitatea și responsabilitatea acestora pentru creșterea nivelului de pregătire politico-ideologică, maturitatea de care dau dovadă în scopul bunelor integrări sociale și profesionale. Modul de desfășurare a învățămîntului politic U.T.C. a constituit obiect de analiză în plenaryle comitetelor U.T.C. din licee, în birourile și organizațiile de partid și la nivelul factorilor cu atribuții în îndrumare și control. Continutul și metodele noi aplicate în desfășurarea și finalizarea acestei forme de pregătire au permis situarea în frunte a organizațiilor U.T.C. de la liceele de matematică-fizică „Spiru Haret”, Industriale nr. 1 și 4 din Tulcea, pedagogic, agroindustrial din Tulcea și industrial din Babadag.

S-a manifestat și o serie de neajunsuri în organizarea cabinetelor de științe sociale, a bibliotecilor și punctelor de informare și documentare, revenind ca o măsură imediată și pentru organizațiile U.T.C., dotarea cluburilor, a punctelor de documentare din internate cu documente de partid și de stat, cu literatură social-politică pentru tineret, reviste, materiale de sinteză, confecționarea de planse, folosirea în mai mare măsură a mijloacelor audio-vizuale etc. Pentru noul an școlar, la nivelul Comitetului județean U.T.C. a fost aprobat un cuprinzător plan de măsuri privind îmbunătățirea modului de organizare și desfășurare a învățămîntului politic U.T.C. pentru fiecare an de studiu, în scopul eliminării în cel mai scurt timp a deficiențelor constatate la nivelul claselor VIII și treapta I de studiu.

În vederea lărgirii orizontului de cunoștințe politice al elevilor din licee, au fost organizate cercuri de informare și dezbateri politico-ideologice (economie, filozofie, estetică, etică) la care au fost antrenati numeroși utecisti, venind astfel în întîmpinarea dorinței de informare și cunoaștere a tinerilor. Conduse de cadre didactice foarte bine pregătite, cu multă inițiativă și pasiune, elevii liceelor „Spiru Haret”, industrial nr. 4, pedagogic, din Tulcea și liceele din Isaccea și Babadag ș. a. au organizat o gamă largă de acțiuni ca: mese rotunde, întîlniri cu ziaristi, lectori ai C.C. al U.T.C., simpoziioane, seri de întrebări și răspunsuri, Secția de soeciialitate, consiliile elevilor, activele U.T.C., valorificînd la un nivel superior potențialul creator al elevilor, au acordat atenție sporită organizării de simpoziioane, sesiuni de referate și comunicări științifice ale elevilor. Merită evidențiate inițiativele comitetului U.T.C. de la Liceul industrial din Măcin cu privire la organizarea primei sesiuni a Societății istorice — „Nicolae Iorza” a elevilor, a comitetelor U.T.C. de la liceele „Spiru Haret”, metalurgic din Babadag, pedagogic, Școala nr. 1 din Tulcea care, prin sesiunile organizate au răspuns pasiunii pentru studiu, cunoaștere și cercetare a elevilor. În același scop, la nivel județean au fost organizate periodic concursuri pe teme de istorie și social-politice privind cunoașterea documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., a istoriei P.C.R. și a U.T.C., seri de poezie patriotică, recitaluri de poezie, întîlniri cu activiști de partid, ilegalisti, furisti, lectori ai C.C. al U.T.C., ziaristi.

Activitatea organizațiilor U.T.C. pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a tinerilor aflați pe băncile școlii a contribuit, prin formele și modalitățile proprii, la creșterea răspunderii fiecărui elev pentru pregătirea sa profesională, organizațiile U.T.C. au muncit cu mai multă răspundere în vederea menținerii ordinii, a disciplinei școlare, a dezvoltării unei oșinii combativă a colectivității de elevi față de fenomenele negative din șinuta, comportarea și mentalitățile unor elevi, au promovat puterea exemolului pozitiv.

Pentru acest an școlar, avînd în vedere sarcinile puse în fața școlii și organizațiilor de copii și tineret de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, la deschiderea noului an de învățămînt, ne revine ca sarcină organizarea unor acțiuni complexe privind educarea tineretului școlar în sôbritul conceției revoluționare științifice desore natură și societate, materialismul dialectic și istoric, diversificarea activităților privind educarea patriotică și moral-cetățenească a elevilor.

În aceste zile, alături de toți tinerii patriei noastre, elevii din școlile județului, răspundînd cu puternică însuflețire, cu înaltă angajare și responsabilitate patriotică, revoluționară Apelului pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste din România, participă la numeroase acțiuni și manifestări organizate atît în școală cît și extrașcolare prin care își manifestă voința de a munci și învăța pentru făcirea unei lumi a păcii, pentru o viață fericită și luminoasă pe pămîntul patriei.

Prin aceste acțiuni cît și prin telegramele adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, utecistii și elevii județului Tulcea își exprimă hotărîrea de a milia cu toate forțele, fără preget pentru politica partidului nostru, pentru traducerea în viață a sarcinilor pe care partidul le-a încredințat lor, celor ce se pregătesc pentru a deveni schimbul de miine al societății noastre.

Într-un singur glas, ei s-au angajat să sprijine cu tot entuziasmul vîrstei propunerile concrete ale țării noastre, ale secretarului general al partidului în direcția opririi cursei înarmărilor pentru a putea învăța și munci într-un climat de demnitate, dreptate și pace.

MIHAI MARINACHE
președintele Consiliului județean U.T.C.
al elevilor din județul Tulcea

Orientări privind restructurarea materiei la principalele discipline de învățămînt pentru școlile care au participat la lucrările agricole de toamnă

(Urmare din pag. a 5-a)

IX. La clasa a XI-a, Probleme fundamentale ale istoriei lumii antice și medievale (licee de filologie-istoric): tema nr. 5 se va preda în 3 ore în loc de 5 ore; tema nr. 7 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 9 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 11 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 12 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore; tema nr. 15 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore.

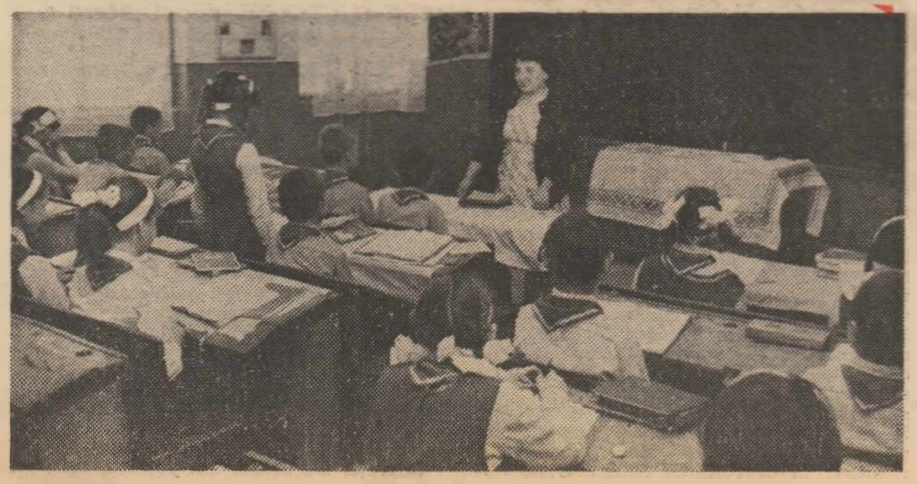
X. La clasa a XII-a, Probleme fundamentale ale istoriei lumii moderne și contemporane: tema nr. 2 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 5 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 7 se va preda în 2 ore în loc de 3 ore; tema nr. 11 se va preda în 3 ore în loc de 4 ore.

I. Consultanțe economice — clasa a IX-a: tema nr. 4 se va preda într-o oră; Nu se vor preda temele nr. 18-19, 13.

II. Consultanțe social-politice — clasa a X-a: tema nr. 4 se va preda în 3 ore; tema nr. 7 se va preda în 3 ore; tema nr. 8 se va preda în 4 ore. Se renunță la prima temă de sinteză (1 oră).

III. Economie politică, Politica economică a P.C.R. — clasa a XI-a: tema nr. 9 se va preda într-o oră; tema nr. 11 se va preda într-o oră; tema nr. 14 se va preda în 2 ore; tema nr. 17 se va preda într-o oră. Tema nr. 18 nu se va preda; tema nr. 24 se va preda în 2 ore.

IV. Filozofie — clasa a XII-a: tema nr. 8 se va preda într-o oră; tema nr. 10 se va preda în 3 ore; tema nr. 13 se va preda în 2 ore. Nu se va preda prima lecție de sinteză (1 oră).



PREGĂTIREA TEHNICO-PRACTICĂ

Aplicarea integrală a prevederilor noilor programe pentru clasele V-VIII

Un nou pas înainte pe linia preocupărilor Ministerului Educației și Învățământului de perfecționare a conținutului procesului de învățământ. Începând cu acest an școlar în toate școlile din țară s-a trecut la aplicarea noilor programe pentru pregătirea tehnico-practică a elevilor de la clasele V—VIII din mediul urban și mediul rural.

Care a fost rațiunea elaborării acestor noi programe? Cum au fost ele primite de către cei care au responsabilitatea transpunerii lor în practica vieții școlare? Care au fost primele ecouri ale contactului lor cu realitatea școlară? Iată numai câteva dintre întrebările la care am căutat să dăm răspuns în discuțiile pe care le-am avut cu inspectori școlari din Ministerul Educației și Învățământului și din județul Bistrița-Năsăud, cu directorii și măștrii-instrucții de la școli din mediul urban și rural din același județ. Pentru început, un prim răspuns de la ing. Mircea Vlăduț, inspector general în Ministerul Educației și Învățământului.

— Pentru acest an școlar programele de pregătire tehnico-practică a elevilor din clasele V—VIII, difuzate în școli, au fost îmbunătățite substanțial în planul structurilor de conținut și de organizare. În principal s-au avut în vedere modificările aduse la Legea 57/1968, referitoare la organizarea și funcționarea consiliilor populare prin care se stabilesc sarcini de integrare a atelierelor-școală în activitățile de realizare a programelor de asigurare a populației cu obiecte de consum și indicațiile cuprinse în Cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, rostite la Congresul al II-lea al Consiliilor de conducere ale unităților agricole socialiste, al întregii țărâni, precum și la consfăturile de lucru cu lucrătorii din agricultură, referitoare la înfăptuirea noli revoluții agrare. Îmbunătățirile efectuate privesc, îndeosebi, mai buna structurare a conținutului activităților tehnico-practice în scopul desfășurării unei mai eficiente munci de orientare școlară și profesională, integrarea unor activități care să permită realizarea în ateliere a unor produse de larg consum și participarea directă a elevilor la muncile agricole, includerea unor indicații metodice mai dezvoltate pentru organizarea și desfășurarea acestei pregătiri la un nivel cât mai corespunzător. La acțiunea de îmbunătățire a programelor școlare au participat colective largi de cadre didactice, consultate pe baza unor chestionare administrate într-un număr însemnat de școli din toate județele țării, s-a ținut seama de programul de măsură aprobat de conducerea superioară de partid cu privire la pregătirea agroindustrială a elevilor, precum și de studiul comparativ referitor la organizarea și desfășurarea acestei pregătiri aprobat de conducerea Ministerului Educației și Învățământului.

Noile programe cuprind materia de învățământ organizată pe ani de studiu, domenii și activități care poate însă a fi adaptată la cerințele scoșurilor instructiv-educative stabilite în funcție de particularitățile de vîrstă și capacitatea de efort ale elevilor, de structura economico-socială a localităților în care funcționează școlile respective. Ele prevăd pe ani de studiu: ● disciplina sau domeniul de pregătire tehnico-practică, la alegerea cărora s-a urmărit să se ofere o mai mare varietate de căi pentru transmiterea de informații fundamentate științifice și într-o succesiune didactică, cuprinderea unor sisteme de cunoștințe, priceperi și deprinderi de tehnică operativă cu utilitate socială, practică și crearea unor posibilități pentru descoperirea și cunoașterea conținutului muncii profesionale din cit mai multe domenii ale producției de bunuri materiale, în vederea orientării școlare și profesionale ● obiectivul didactic, adică limitele de realizare a întinerii tehnice și practice pe ani de studiu, stabilit în funcție de particularitățile de vîrstă și specificul domeniului în care se desfășoară practica productivă ● corelările cu celelalte discipline de învățământ necesare înțelgerii bazelor științifice și tehnice ale unor procese și tehnologii de realizare a unor produse sau de efectuare a

unor lucrări ● obiectivele specifice de inițiere în tehnica operativă elementară utile pentru operationalizarea conținutului activităților tehnico-practice și stabilirea unor criterii și norme unitare de examinare, apreciere și promovare a elevilor ● conținutul materiei de învățământ structurat pe grupe de activități — cu teme introductive, demonstrații și exerciții de inițiere în tehnologii de atelier și activități productive pentru pregătirea tehnico-practică în ateliere-școală: cu teme și lucrări de laborator comasate pe perioada de iarnă și lucrări practice desfășurate în condiții de producție pe perioada de vegetație pentru pregătirea agroindustrială a elevilor.

Întregul conținut este structurat pe conceptul de tehnologie, adică pe studiul obiectelor, al procedurilor și mijloacelor de realizare a unor produse și lucrări specifice principalelor ramuri ale producției industriale și agricole din țara noastră, ceea ce asigură o bună racordare cu instruirea practică ce se desfășoară în ultimele clase (a IX-a și a X-a) ale școlii obligatorii de 10 ani.

La Bistrița, prof. Gavrilă Hoza, inspector școlar general al județului Bistrița-Năsăud, ne asigură că noile programe s-au bucurat de o bună primire și de o apreciere pozitivă în întregul județ. După primirea noilor programe s-au luat măsuri pentru difuzarea și studierea acestora de către directorii de școli, de către cadrele didactice și măștrii-instrucții, de către toți factorii responsabili de instruirea tehnico-practică a elevilor, pentru o judicioasă întocmire a planificărilor calendaristice și pentru stabilirea condițiilor materiale îndeosebi didactice necesare bunei aplicări a prevederilor noilor programe. Aplicarea corepunzătoare a acestor programe necesită o pregătire metodică specială și o verificare atentă și periodică a eficienței programului de pregătire tehnico-practică stabilit la nivelul fiecărei școli. Pentru aceasta personalul didactic care îndrumă și conduce aceste activități trebuie să cunoască bine concepția asupra conținutului pregătirii tehnico-practice a elevilor din clasele V—VIII, să întocmească planificări calendaristice atât pentru demonstrații și exerciții de inițiere în tehnologii și lucrări de atelier, cât și pentru temele și lucrările de laborator ce se desfășoară comasat iarna în vederea pregătirii agricole a elevilor, să sistematizeze activitățile de realizare în ateliere a unor produse sau de efectuare a unor lucrări practice agricole, în condiții de producție și în funcție de acestea să stabilească programul de lucru pe trimestre, schemele de organizare a muncii elevilor, precum și planul concret de lucru al grupei sau clasei de elevi pe săptămîni și zile de practică productivă, să pregătească sistematic lecțiile-sedinte pentru însușirea unor tehnici operative elementare, a instructajelor introductive curente (de grup și individuale) și finale pentru activitățile practice desfășurate în condiții de producție, să stabilească criteriile și normele unitare de examinare, apreciere și promovare a elevilor. În acest sens noile programe conțin indicații metodice dezvoltate pentru organizarea și desfășurarea pregătirii tehnico-practice a elevilor, modele de planuri de sedinte de instruire, exemple orientative de lucrări trimestriale de control și lucrări practice, un model de întocmire a unei fișe de apreciere analitică pe operații, indicații pentru amenajarea loturilor agricole și principalele reguli privind securitatea și protecția muncii pentru lucrări de lăcătușărie și pentru elevii care lucrează la mașini-unelte.

O recomandare generală s-a referit la strînsa colaborare a școlilor cu unitățile economice industriale și agricole, colaborare care condiționează obiectiv și esențial succesul pregătirii tehnico-productive a elevilor. De altfel, la data prezentei noastre în județ se proiecta o întîlnire comună a conducătorilor de unități economice și de școli în vederea clarificării diferitelor probleme legate de această colaborare.

Dar condițiile reale în care se aplică noile programe nu le putem afla decît direct din școli. Deci, un popas la Liceul Industrial „Andrei Mureșanu” din Bistrița și o con-

vorbire cu maistrul-instructor Vasile Buidan. Noile programe — ne spune tovarășul V. Buidan — ne-au dat posibilitatea unei mai judicioase planificări calendaristice. Cunoșc bine exigentele pregătirii pentru meserie din treapta I de liceu și cred că aceste programe servesc mult mai bine cerințele pregătirii elevilor încă din clasele V—VIII pentru a căpăta o bună bază necesară satisfacerii cerințelor din clasele a IX-a și a X-a. Ceea ce facem acum în clasele a VII-a și a VIII-a este strîns legat de electro-tehnică, de construcții de mașini, de construcții civile, de industria chimică. Lăcătușăria și electrotehnica stau la baza tuturor profesiilor. Abia apoi urmează diversificarea pe specialități. Pentru îndeplinirea integrală a prevederilor programei avem baza materială necesară îndeplinirii integrale a prevederilor programei asigurată pentru că la clasele IX—XII se realizează un plan valoric anual de un milion lei. În cadrul acestui plan — la clasele V—VIII — noi executăm repere mici, care permit operații de găurire, indoire, debitare etc., în funcție de profil.

În deplasările prin școli mă însoțeste inspectorul de specialitate, Ioan Rusu, care apreciază, după sondajele efectuate pînă în prezent de către inspectoratul școlar în legătură cu elaborarea planificărilor și aplicarea prevederilor noilor programe, că acestea au permis o mai bună organizare atât a laturii teoretice, cât și a celei practice a instruirii elevilor, o aplicare diferențiată în funcție de condițiile specifice diferitelor școli urbane, cit și ale zonelor pedoclimatice în care se află cele rurale. Alături de zone cooperativizate sau apartinînd I.A.S.-urilor se află și zone necooperativizate. Pentru toate acestea s-au prevăzut condiții de desfășurare a activităților astfel încît școlile să-și aducă partea lor de contribuție la traducerea în viață a măsurilor luate de partid și de stat privind realizarea unei noi revoluții agrare în țara noastră. În numeroase școli s-a trecut la amenajarea de solarii și răsadnite calde cu material săditor și la reconsiderarea organizării loturilor școlare. Sînt de amintit, în acest sens, școli din localități ca Șieu, Șeu Mare, Teaca, Feldru sau Maeru, Șintereag, Cetate. Un prim și important examen al aplicării noilor programe l-a constituit efectuarea în această toamnă a practicii comasate în agricultură, activitate soldată atît cu însușirea cunoștințelor specifice cit și cu apreciable realizări valorice.

Școala din comuna Șintereag. O suprafață de 0,52 ha pe care se cultivă tomate, vinete, ardei și alte legume și zarzavaturi, un solar cu instalație de udat improvizată dintr-un rezervor uzat și reparat, o livadă intensivă de mere intercalată cu arbuști de coacăze. Toate școlile din celelalte sate ale comunei au, de asemenea, loturi școlare bine puse la punct. La Școala din comuna Cocui, prof. Vasile Silas a luat de la C.A.P.-ul din localitate un teren mlăștinos din marginea satului pe care, împreună cu elevii, l-a asanat și l-a îngrădit transformîndu-l într-un lot demonstrativ științific organizat.

Școala din comuna Șieu Odorhel. Director prof. Ioan Pop. Școala și-a organizat o mică fermă cu 40 de porci, 100 de găini, 27 de miei, și chiar... un cal. În această toamnă, pentru cantina școlii, din recolta îngrîșită de elevi, s-au pus la murat peste 100 de kg de castraveți, 200 kg de gogonele, 80 de kg. de morcovi. Există o bună colaborare a școlii cu C.A.P.-ul și S.M.A.-ul din localitate. Există comenzi ale C.A.P.-ului care permit executarea lucrărilor de atelier, pentru prelucrarea metalului și a lemnului. Așa cum ne asigură tovarășa Silvia Pop, profesora de biologie și directoare adjuncată a școlii, există toate condițiile pentru aplicarea cu bune rezultate a prevederilor noilor programe. În școlile nr. 3 și 4 din Bistrița noile programe au fost bine primite. Planificările calendaristice au fost judicioase întocmite în spiritul acestor noi programe care au fost primite cu satisfacție de măștrii-instrucții. Măștrii-instrucții Sanda Hatfaludi și Mircea Gheorghe de la Școala nr. 3 apreciază în consens gradarea însușirii cunoștințelor și deprinderilor. La Școala nr. 4 (director Pompei Ștefănescu). Mastru-instructor Ecaterina Avram. Primele rezultate ale aplicării noilor programe la prelucrarea materialelor textile sînt de pe acum vizibile. Orelle de practică se desfășoară într-o ordine și curățenie desăvîșite. Elevele din clasele a VII-a confecționează șorțulete. În clasa a VIII-a se confecționează bluze și fuste și diferite seturi brodate pentru valorificare prin expoziție școlară.

O ultimă constatare. Noile programe, noua concepție. În care au fost elaborate, se bucură, în rîndul celor chemați să le transpună în practică, de o apreciere pozitivă. Dar măsura valorii lor reale o pot da într-adevăr numai acei ce realizează această transpunere în realitatea școlară.

OCTAVIAN BUZESCU

TERMINI — CONCEPTE

Promovarea integrală și reală

Adîncirea continuă a caracterului democratic al învățămîntului din țara noastră repune în alți termeni, cu totul diferiți decît în trecut, întreaga problematică a promovabilității școlare. Ideea pentru care se optează este aceea a obținerii unei promovări integrale și reale pentru toți copiii și tinerii aflați pe băncile școlii. Și este firesc să fie așa, intrucît învățămîntul nostru este un învățămînt de masă ce înconjoară, în mod egal, cu aceeași grijă și căldură pe toți fiii patriei; nu este un învățămînt de elită, de selecție și discriminare, favorizant pentru unii și defavorizant pentru alții. Este, de asemenea, un învățămînt pătruns de crezul unui profund umanism socialist, revoluționar, propunîndu-și ca țel suprem dezvoltarea și formarea plenară a tuturor copiilor și tinerilor școlarizați. În fine, este drept să fie așa, intrucît școala noastră este strîns legată de viață, de cerințele practicii construcției socialiste și, în virtutea acestei cauze, ea tinde să dea ființă tînar absolvent o temeinică și deplină pregătire pentru viață și muncă, potrivit cerințelor actuale și de mîine ale dezvoltării producției industriale și agricole, ale progresului științei și tehnicii contemporane.

Este o sarcină de mare răspundere încredințată școlii de societatea noastră — aceea de a asigura o dezvoltare progresivă sistematică, autentică și plenară a tuturor copiilor și tinerilor aflați pe băncile școlii. Teoretic și practic, este dezaprobată ideea unei posibile

stagnări a dezvoltării progresive în viața unui copil sau tînar normal. Se admit doar ritmuri diferite și variații de potențial intelectual și fizic; condiții diferite și moduri deosebite de practicare a învățării și mai ales modalități foarte diferențiate de stimulare și organizare a învățării, din partea școlii.

Expresia promovare integrală și reală conține în sine cel puțin trei sensuri majore, dublate de o semnificație cu totul deosebită:

— în primul rînd, ea privește pe toți cei ce învață, pe toți elevii și studenții; sugerează un sprijin acordat tuturor elevilor unei clase, unul an de studiu, unui ciclu școlar etc., în așa fel încît ei să avanseze cu succes, să poată termina cu bine un an de învățămînt, după alt an, să poată trece într-o clasă superioară, într-un ciclu superior, fără pierderi;

— în al doilea rînd, vizează o dezvoltare deplină, sub toate aspectele și nu una trunchiată, restrînsă doar la anumite discipline; o cultivare armonioasă a tuturor laturilor personalității fiecărui individ: și a intelectualului și a condiției fizice; și a finutei moral-politice și a pregătirii tehnico-practice; și a capacității de muncă și a sensibilității afectiv-artistice etc., condiție esențială a integrării rapide și cu eficiență în viața social-profesională după absolvirea școlii și

— în al treilea rînd, exprimă o cerință de promovare reală, autentică, în adevăratul sens al cuvîntului, bazată

pe ridicarea rezultatelor, a performanțelor la învățatură pînă la nivelul maximei posibilități ce-l poate atinge fiecare elev în parte, așa cum cere un învățămînt de calitate și eficiență sporită. Deci, o promovabilitate maximă, adusă la un nivel cît mai ridicat cu putință de pregătire în concordanță cu posibilitățile reale de încordare a efortului de muncă intelectuală și fizică a elevilor și cu exigențele fiecărei discipline, ale fiecărui an de studiu. În mod corect, cinstit, judecînd lucrurile, această promovare autentică nu are nimic de-a face cu o promovare de formă, fără acoperire în progresele reale înregistrate de un elev sau altul, de o clasă sau alta. Promovarea formală, de catalog, nu trebuie să ascundă o promovare obținută oricum, numai să nu apară corigenți și repetenți, dimpotrivă, normal este ca ea să exprime complet și corect munca desfășurată de elevi și cadre didactice, efortul maxim ce s-a depus pentru a se putea obține. Urmărirea și încheierea situației la învățatură sînt întotdeauna un act de mare răspundere pedagogică și civică, de etică profesională.

Se pune în sfîrșit întrebarea: „Cum e necesar să muncească un cadru didactic pentru a sprijini promovarea elevilor săi, sub toate aspectele și cu performanțele ce se apropie de limitele superioare ale potențialului lor de învățare?”

Resurse sînt numeroase în această privință. Vom aminti aici doar cîteva.

La îndemîna lui stă în permanență un ansamblu de metode și procedee didactice, active, participative. Prin intermediul lor poate să determine o angajare reală și plenară, cu toate forțele, a elevului în procesul învățării, să sporească contribuția acestuia la obținerea unor rezultate din ce în ce mai bune, să-l implice direct și responsabil în-

tr-o muncă de calitate. Există, apoi, atîtea mijloace de învățămînt aflate în dotarea școlii. Acestea pot să devină cu ușurință un sprijin substanțial al învățării, dacă vor fi cu iscusință și în mod sistematic valorificate.

Elevii au, de asemenea, nevoie de o îndrumare, nu la modul general, ci de un sprijin concret, individual, de o tratare diferențiată și eficientă. Stă în putința fiecărui cadru didactic de a găsi metode adecvate, de a lucra cu fiecare elev în parte și cu întregul colectiv al clasei în același timp, transformînd lecțiile sale într-un adevărat laborator de dobîndire a cunoștințelor, în care toți elevii lucrează cu interes și intens. Pentru aceasta, elevii au nevoie să fie învățați să învețe și să muncească cu seriozitate, cu pasiune și cu tenacitate atît în clasă cît și acasă.

Promovarea integrală și reală, concretizată în realizarea de către fiecare elev a cerințelor programelor de învățămînt, constituie indicatorul cel mai elocvent al eficienței muncii didactice, expresie a nivelului calitativ superior al efortului depus de fiecare educator în parte.

Conf. univ. dr. IOAN CERGHIT
Universitatea din București



SĂ FIE OPRITĂ CURSA ÎNARMĂRILOR, SĂ TRIUMFE PACEA PE PĂMÎNT!



Adunarea cadrelor didactice și a elevilor de la Liceul „Gheorghe Șincai” din București

În aceste zile, oamenii școlii de pe întreg cuprinsul patriei — dascăli de toate specialitățile, elevi și studenți — într-o deplină unitate de gând și voință, se adună în mitinguri și întruniri pentru pace, în puternice manifestații de totală adeziune la propunerile constructive cuprinse în Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste. Ei sînt hotărîți să acționeze, împreună cu întregul nostru popor, sub conducerea Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru a spune un NU! răspicat războiului și cursei înarmărilor, pentru a înfăptui exemplar Programul amplu de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

„Sîntem încă sub impresia puternică a recente vizite de lucru în județul nostru a tovarășului Nicolae Ceaușescu — ne spune prof. Ion Măjeru, directorul Școlii nr. 1 din orașul Bistrița. Ca toate vizitele secretarului general al partidului, și aceasta a avut drept scop urmărirea construcției pașnice socialiste pe aceste meleaguri, impulsivitatea muncii pentru ridicarea pe noi culmi de civilizație a țării.”

Despre mitingurile și adunările pentru pace ce au avut loc în școli din județul Bistrița-Năsăud ne-au mai relatat: prof. Septimiu Pop (Liceul „G. Coșbuc” din Năsăud), prof. Cornel Seca (Școala din comuna Ciochiș) ș.a. Prof. Nastasa Moisiu, directoarea Școlii nr. 2 din municipiul Bistrița, ne spune: „Noi, slujitorii școlii, răspindim lumină în rîndul tinerei generații; ne dăm seama de situația deosebit de gravă creată în Europa ca urmare a acumulării în această parte a lumii a unui uriaș arsenal de arme de distrugere. Din telegrama trimisă tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu ocazia adunării pentru pace care a avut loc la școala noastră, citez: „Pentru binele și viitorul omenirii, pentru progres și civilizație, pentru viață, cerem cu toată energia oprirea amplasării pe continentul nostru a rachetelor cu rază medie de acțiune, spunem un NU! hotărît bombel cu neutroni, tuturor armelor de distrugere în masă.”

Din comuna Ovidiu, județul Constanța, prof. Zamfira Decu, director coordonator, ne transmite telefonic: „În comuna noastră, care are în subordine alte trei localități, zilele trecute, la căminul cultural, a avut loc un impre-

sionant miting pentru pace, la care au participat toți lucrătorii din învățămînt de pe raza comunei Ovidiu, precum și șoimi ai patriei, pionieri, uteciști. Participanții la această adunare, impresionati de vibrantul Apel pentru dezarmare și pace adresat întregii omeniri și-au exprimat voința de neclintit, voință a întregului nostru popor, de a trăi în pace, libertate și liniște.”

Peste 2500 de elevi din județul Neamț (de la liceele din Piatra Neamț, Roman, Bicaz, Tg. Neamț), au participat la un grandios marș al păcii. În aceste locuri de puternică rezonanță istorică, lozincile de pace scandate de glasurile tinere au primit măreție de simbol: „România să trăiască, pacea lumii să-nflorească!”, „Nu bugeturi militare, fonduri pentru dezvoltare!”, „Pacea lumii să rodească, toți copiii să trăiască!”. Gîndurile acestor tineri, în acele momente înălțătoare, s-au îndreptat neșovăielnic spre conducătorul iubit, spre tovarășul Nicolae Ceaușescu. În telegrama adresată cu acest prilej se afirmă: „Tinerii județului nostru, uniți prin aceleași idealuri și năzuințe, vă asigurăm, mult stimat tovarășe secretar general, că nu au nimic mai scump decît pămîntul patriei, apărarea cuceririlor revoluționare ale socialismului, că nimic nu-i va clinti din lupta dusă împreună cu întregul popor, sub conducerea clarvăzătoare și încercată a Partidului Comunist Român, pentru construirea socialismului și comunismului în România.”

În cadrul adunării pentru pace de la Ministerul Educației și Învățămîntului, prof. Sorin Teodorescu, membru al Uniunii Scriitorilor, inspector de specialitate în acest minister, a dat glas poeziei proprii, „Cît timp”, pe care o reproducem:

Atîta timp cît pe pămînt
Există tancuri și rachete,
Cît timp sînt arme nucleare
Secrete, mai puțin secrete;

Cît timp pămîntul e-n pericol
Și la cheremul orîșicui

Și-un gest dement l-ar arunca
De pe orbita lui hai-hui;

Cît timp povara înarmării
Apasă greu pe omenire,
Iar viața ni se cîntărește
În aur, în dolari sau lire;

Cît timp în multe țări sărace
Trăiesc copii flămînzi și goi,
În timp ce-averea lumii curge
În arme, pentru-un nou război;

Cît timp în loc de școli, de parcuri,
Spitale, case sau tractoare
Se fabrică bombardiere
Ori submarine nucleare;

Cît timp sîntem încă lucizi
Și nu e încă prea firziu,
În numele umanității,
Al vieții și a tot ce-i viu,

Să spunem răspicat un NU!,
Unic glas și-o conștiință —
Războiului și înarmării,
Toți pămîntenii — o voință!

Adunarea cadrelor didactice și a elevilor din municipiul Tîrgu Jiu, ni se relatează de pe meleaguri gorjene, a avut drept scop afirmarea unanimă a oamenilor școlii din această parte a țării de a-și uni eforturile cu ale întregului nostru popor, pentru a preîntîmpina — pînă nu e încă prea firziu — o catastrofă mondială care ar duce la distrugerea întregii vieți pe planeta noastră. În cuvîntul lor, cadre didactice (prof. Nicolae Iacobescu — Liceul economic și de drept administrativ, Vera Druță — Liceul pedagogic) și elevi (Dumitru Tatomir — Liceul „E-caterina Teodoroiu”, Emanoil Ciobanu — Liceul economic și de drept administrativ, Cornelia Șerban — Liceul pedagogic), alături de toți cei prezenți la marele miting, au spus un NU! categoric armelor nucleare pe continentul nostru, un NU! răspicat bombeii cu neutroni.

R. DIMITRIE

Vom face totul pentru afirmarea păcii în întreaga lume!

Bunul cel mai de preț

(Urmare din pag. 1)

și îl educăm. Cred că ea devine astăzi de neconceput fără unirea glasului hotărît al educatorilor din întreaga lume pentru salvarea viitorului pe care îl reprezintă, pentru toată omenirea, copiii. În numele lor, ca învățătoare aparținînd naționalității germane din județul Sibiu, și în consonanță cu toți cetățenii României socialiste, adresez și eu un NU!, hotărît, războaielor care tulbură năzuințele noastre de pedagogi ai generațiilor de elevi ce cresc în patria noastră, pentru dezarmare și securitate pe întreg pămîntul European.

Cu sentimente
de adîncă prețuire

(Urmare din pag. 1)

stătuie nu numai ceea ce pe bună dreptate denumim în mod frecvent „tinerele generații”, „schimbul nostru de mîine” sau „viitorul națiunii noastre socialiste”, ci și o puternică voce care își exprimă dorința arzătoare de pace, pentru instaurarea unei lumi mai bune și mai drepte, fără arme de pustiitoare distrugerii și fără războaie. Împreună cu elevii lor, cadrele didactice se alătură — în numele vieții noi pe care poporul nostru o construiește pe me-

leagurile sale străbune — îndemnul plin de cutezanță revoluționară al tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, de a nu precupeți nici un efort și de a face totul pentru triumful rațiunii în relațiile dintre țările și popoarele lumii, pentru renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în soluționarea problemelor litigioase dintre state, pentru salvarea păcii în lume.

Cu sentimente de adîncă prețuire, de dragoste și de nemărginită recunoștință, tineretul aflat în anii de pregătire școlară și dascălii lor își înalță gîndurile către tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu, pentru deosebita grijă ce o poartă asigurării celor mai bune condiții de creștere și formare a tinerelor generații, de asigurare a dezvoltării copiilor și tineretului în liniște și în pace.

În acest trimestru, în toate unitățile de învățămînt din Capitală, în cadrul orelor de curs, de dirigenție, al manifestărilor cultural-artistice ale elevilor, al adunărilor cadrelor didactice și al organizațiilor de pionieri și U.T.C., se manifestă cu pregnanță o deplină și unanimă adeziune la strălucitele inițiative de pace ale secretarului general al partidului, la Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste — expresie a spiritului constructiv și umanist în care, partidul nostru, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, desfășoară întreaga activitate de dezvoltare și de formare pentru viitor a întregului nostru tineret.

Cadrele didactice din Capitală — așa cum s-a evidențiat cu prilejul adună-

rilor ce au avut și au loc în unitățile de învățămînt — și-au reafirmat hotărîrea de a depune întreaga lor capacitate și întregul lor efort pentru a educa elevii ce le sînt încredințați în spiritul politicii și inițiativelor de pace ale secretarului general al partidului nostru, al hotărîrii de a-și aduce cît mai activ aportul lor la triumful păcii în întreaga lume.

Prin învățătură și muncă
pentru pace

(Urmare din pag. 1)

nestrămutate de a spune un NU!, hotărît înarmărilor și pregătirilor pentru război. În același timp, adunarea și-a exprimat deplina însușire și aprobare a corpului didactic și tineretului școlar pentru noua inițiativă de larg ecou a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului nostru și pentru Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste. Stima și dragostea față de oameni, prețuirea tuturor bunurilor materiale și spirituale create de omenire de-a lungul timpurilor sînt o supremă îndatorire în epoca noastră. De aceea, am primit cu mare bucurie și multă însuflețire noua inițiativă a iubitului nostru președinte ca să facem totul pentru înlocuirea nesăbuitei pustiiri, cu voința de pace a oamenilor. Această voință fermă a răsunat și în cuvintele profesorilor și elevilor care au vorbit la adunarea noastră de pace.

S-a conturat și ceea ce avem de făcut în activitatea noastră viitoare. Vom înfățișa și mai mult școlarii noștri activitatea oamenilor muncii pentru făurirea unui viitor mai bun și mai frumos, lupta lor consecventă pentru pace și progres. Vom expune și vom întări, printr-o activitate instruc-

tiv-educativă de calitate, liniștea noastră totală față de noua inițiativă de pace a președintelui republicii noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de ideile nobile cuprinse în Apel, care exprimă năzuințele fierbinți de pace ale întregii omeniri muncitoare.

Nevoia fierbinte de fapte

(Urmare din pag. 1)

educativ al școlii începe de la întrebări: „ce este o fabrică?”, „cine sînt strămoșii noștri?”, „cum se naște grîul?”, „de ce să ne iubim patria?”, „cum s-a născut partidul și cine este el?”, „de ce eu sînt șoim al patriei și nu comunist?”, „cum se ajunge pe Lună?”, „cum luptăm noi pentru pace?”. Întrebările izvorăsc fără stavilă, într-o diversitate uimitoare, iar copiii ne privesc cu ochi mirați, nerăbdători să afle răspunsurile.

Dar uriașa noastră voință de a educa copiii în spiritul apărării păcii și al iubirii de patrie, de a transforma aceste sentimente în convingeri durabile are nevoie și se poate împlini numai prin imprescriptiva forță a faptelor care, astfel, devin aportul educatorului la scrierea istoriei cu mîinile și cugetele curate ale copiilor. O incursiune în istoria patriei și a partidului devine vîngătoare și luminează imaginile copiilor pentru a înțelege ideile de bază ale Apelului pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste, contribuția noli inițiative de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru.

Istoria o scriem noi prin munca noastră și prin tot ceea ce transmitem urmașilor noștri. E o nobilă menire și, deopotrivă, o uriașă răspundere în care nevoia fierbinte de fapte devine ea însăși o școală a educației copiilor din grădinițe în spiritul păcii și al iubirii de patrie.